

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE DO ROKU 2015**

Nowe Miasto Lubawskie, 2005

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Spis treści

WSTĘP	4
I. DIAGNOZA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ W MIEŚCIE NOWE MIASTO LUBAWSKIE	6
1. Charakterystyka gminy Nowe Miasto Lubawskie	6
1.1. Informacje ogólne	6
1.2. Demografia	8
1.3. Warunki zamieszkania	13
2. Lokalny rynek pracy	16
2.1. Struktura pracujących	16
2.2. Wykształcenie	18
2.3. Bezrobocie	20
3. Pomoc społeczna	24
3.1. Informacje ogólne	24
3.2. Infrastruktura socjalna	26
3.3. Świadczenia z zakresu pomocy społecznej	27
4. Grupy wymagające wsparcia	43
4.1. Osoby niepełnosprawne.....	43
4.2. Osoby uzależnione.....	45
4.3 Osoby długotrwale bezrobotne.....	50
4.4. Pozostałe grupy.....	52
5. Infrastruktura społeczna.....	54
5.1. Szkoły, ośrodki kultury i sportu.....	54
5.2. Zabezpieczenie zdrowotne.....	56
6. Organizacje pozarządowe.....	57
II. UWARUNKOWANIE ZEWNĘTRZNE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	59
1. Ujęcie regionalne.....	59

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

---

2. Podstawy prawne.....	61
III. ANALIZA PROBLEMÓW W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W MIEŚCIE NOWE MIASTO LUBAWSKIE.....	63
IV. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE.....	64
V. ZGODNOŚCI STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI....	97
VI. MONITORING STRATEGII.....	99
VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANI.....	101

Wstęp

Podstawą prawną strategii rozwiązywania problemów społecznych w mieście Nowe Miasto Lubawskie jest Ustawa o pomocy społecznej. Zgodnie z tą Ustawą do zadań własnych o charakterze obowiązkowym gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Identyfikacji głównych obszarów problemowych w sferze pomocy społecznej w mieście Nowe Miasto Lubawskie dokonano na spotkaniu zespołu problemowego. Dokonując kolejnych przybliżeń, na zasadzie konsensusu, wyodrębniono główne obszary problemowe.

Dla poszczególnych problemów wyodrębniono priorytety, które są źródłami (przyczynami) tworzącymi te problemy. Ułatwiło to sformułowanie celów strategicznych dla poszczególnych obszarów problemowych a następnie pomocy społecznej jako całości. Formułowanie tych celów poprzedzono analizą możliwości oraz ograniczeń istniejących w samym systemie pomocy społecznej jak i poza nim. Analizy dokonały zespoły robocze z udziałem specjalistów z poszczególnych obszarów problemowych. Pozwoliło określić to rzeczywisty obraz warunków realizacji strategii i formułowania działań w mieście.

Na spotkaniach z członkami poszczególnych grup roboczych, składających się ze specjalistów z danej dziedziny określono problemy, cele oraz działania w poszczególnych sferach. Praca w zespołach prowadzona była zgodnie z metodą MAPS (metoda aktywnego planowania strategicznego) oraz zespołowymi technikami rozwiązywania problemów.

Podstawowe etapy pracy nad strategią w poszczególnych sferach obejmowały:

1. przegląd istniejącej sytuacji (diagnoza stanu) w poszczególnych sferach. Na tym etapie planowania strategicznego następuje konfrontacja uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych w analizowanych sferach.
2. Drugim etapem prac było określenie problemów w poszczególnych sferach. Problemy musiały dotyczyć poszczególnej sfery w zakresie pomocy społecznej. Przeprowadzenie analizy problemów obejmowało:
  - przegląd istniejącej sytuacji w analizowanym obszarze;
  - wybór spośród problemów tych, które można uznać za najważniejsze.
3. Formułowanie celów. Etap ten składa się z dwóch części. Przeprowadzenie analizy celów polegało na przeformułowaniu zdefiniowanych problemów na cele. Wychodząc od stanu negatywnego (problemu) należało go przekształcić go w stan przyszłościowy

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

- (pozytywny). W tym etapie dla każdego zdefiniowanego celu przypisane zostaną mierniki oraz ich źródła.
4. W ostatnim etapie grupy robocze określiły dla każdego z celów zbiór działań (harmonogramy).

I. DIAGNOZA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ W MIEŚCIE NOWE
MIASTO LUBAWSKIE

1. Charakterystyka miasta Nowe Miasto Lubawskie

1.1. Informacje ogólne

Nowe Miasto Lubawskie położone jest nad rzeką Drwęcą w południowej części województwa warmińsko – mazurskiego, granicząc z dwiema gminami przylegającymi bezpośrednio do granic miasta, tj. od południa z gminą Kurzętnik, natomiast od północy z gminą Nowe Miasto Lubawskie, z siedzibą w Mszanowie.

Rys. 1. Powiat nowomiejski

Przez Nowe Miasto Lubawskie biegnie droga o znaczeniu regionalnym relacji: Toruń - Brodnica - Nowe Miasto Lubawskie - Olsztyn, a także drugorzędna droga w kierunku Łasina oraz Działdowa i Nidzicy. Połączenia drogowe z powiatem utrzymywane są przez drogi powiatowe i lokalne jak np. do Skarlina, Nowego Dworu Bratiańskiego, Kurzętnika i Lipowca oraz do Gwiździn i Lidzbarka Welskiego.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Nowe Miasto Lubawskie zajmuje obszar 11,61 km² (rozciągłość równoleżnikowa miasta wynosi ok. 4 km, natomiast południkowa ok. 3 km).

Rys.2. Plan miasta Nowe Miasto Lubawskie

Źródło: <http://www.umnowemiasto.pl>

Obszar miasta zajmuje 1,7% całkowitej powierzchni powiatu nowomiejskiego (tabela 1). W całkowitej liczbie ludności gminy kobiety stanowią prawie 53%. W mieście Nowe Miasto Lubawskie na km² przypada 946 osób (przy średniej dla powiatu 62 osoby/1km² oraz średniej dla województwa 61 osób/1km²).

Tabela 1

Podstawowe informacje o mieście Nowe Miasto Lubawskie

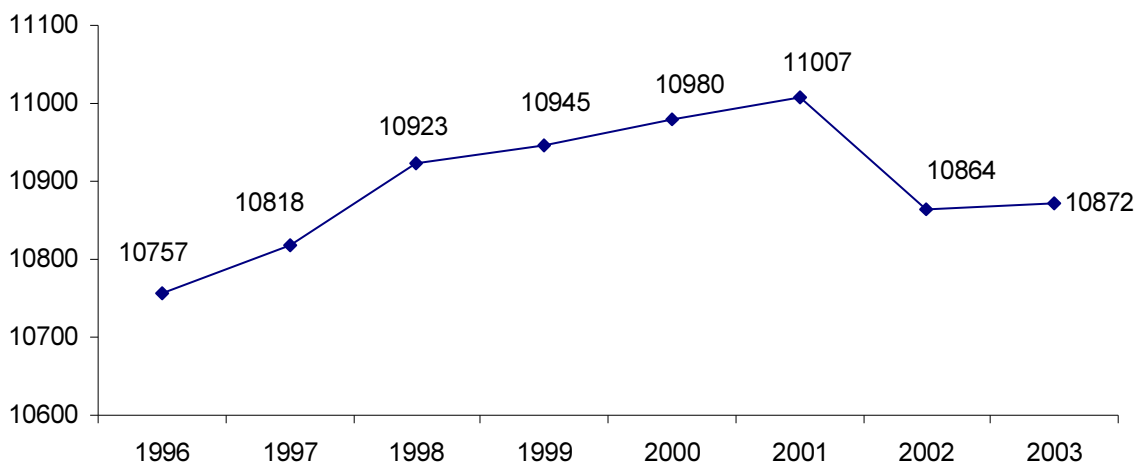
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Sołectwa	Miejscowości wiejskie	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
	Stan w dniu 31 XII 2002 as		Stan w dniu 1I 2003	ogółem	w tym kobiety	na 1 km ²	
	Stan w dniu 31 XII 2002						
Powiat nowomiejski	695	77	94	43327	21934	62	103
Nowe Miasto Lubawskie	12	-	-	10985	5793	946	112
	w %						
Powiat Nowomiejski	100	100	100	100	100	-	-
Nowe Miasto Lubawskie	1,7	-	-	25,4	26,4	-	-

Źródło: rocznik statystyczny GUS

1.2. Demografia

Spółeczność lokalna w procesie rozwoju lokalnego odgrywa rolę podmiotu tego procesu. Wynika to z rozstrzygnięcia przez nie o kształcie ustroju i systemu gospodarczego oraz o charakterze i składzie organów władzy samorządowej, która decyduje o kierunku strategii rozwoju. Z tego względu ocena sytuacji demograficznej jest jednym z czynników warunkujących możliwości i potrzeby rozwoju gminy. Do oceny tego stanu w mieście Nowe Miasto Lubawskie wybrano takie czynniki jak: płeć, migrację, strukturę wieku ludności, przyrost naturalny. Konfiguracja wyodrębnionych wskaźników wywierać będzie wpływ na przyszłą strukturę i dynamikę ludności na danym obszarze.

Gminę Nowe Miasto Lubawskie zamieszkuje około 11 000 mieszkańców według danych spisu powszechnego. Według danych Urzędu Statystycznego pomiędzy rokiem 1996 a 2003 liczba mieszkańców wzrosła o 115 osób. Wynika z tego, że liczba mieszkańców w ostatnich latach nie ulegała większym wahaniom.

Rys. 3. Zmiana liczby mieszkańców gminy Nowe Miasto Lubawskie w latach 1996-2003

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Natomiast według danych Urzędu Miasta uwzględniających zarówno pobyt stały jak i czasowy liczba mieszkańców miasta w dniu 31 grudnia wynosiła: w 2001 r. - 11269 osób, 2002 r. - 11288 osób, 2003 r. - 11369 osób.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Zmiany liczby ludności są również wynikiem oddziaływania ruchu naturalnego, w tym głównie przyrostu naturalnego oraz ruchu migracyjnego, wyrażającego się saldem migracji.

Na kształtowanie się wskaźnika przyrostu naturalnego wpływ ma stopa urodzeń oraz zgonów. Najniższą liczbę urodzeń żywych (107) zanotowano 2002r., najwyższą natomiast w roku 1989 (182), co dało wskaźnik na poziomie 18,0 osób na 1000 ludności. W roku 2003 zarówno przyrost naturalny jak i saldo migracji były ujemne (tabela 2). Jednym z powodów takiego stanu rzeczy są przyczyny natury ekonomicznej: bezrobocie, niskie dochody ludności oraz trudności z zabezpieczeniem podstawowego bytu.

Tabela 2

Wskaźniki demograficzne w latach 1996-2003

Wyszczególnienie	Przyrost naturalny	Saldo migracji
1996	17	0
1997	42	30
1998	30	18
1999	27	-10
2000	34	21
2001	29	-35
2002	9	3
2003	-4	-31

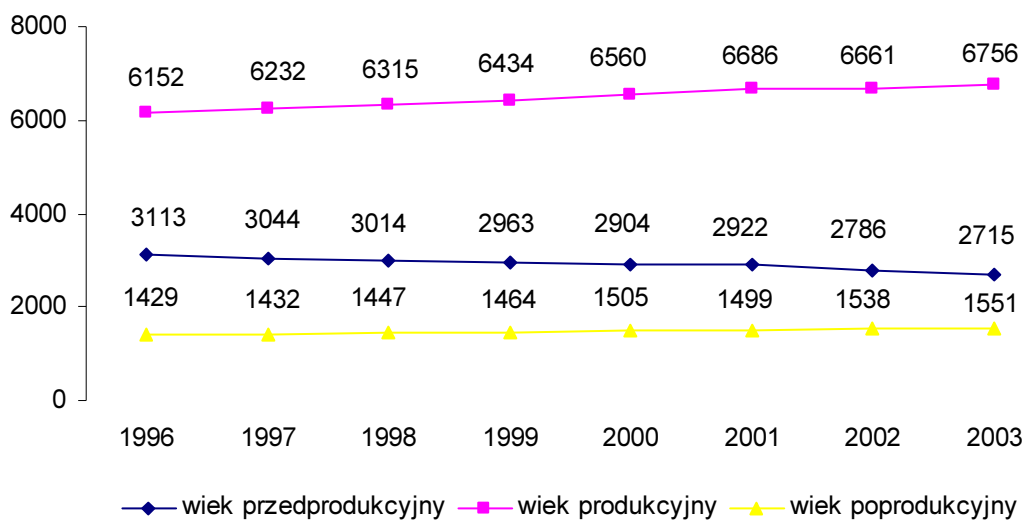
Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Z punktu widzenia przyszłych potrzeb rozwojowych migracja jest zjawiskiem negatywnym, ponieważ utrzymywanie się migracji (głównie młodzieży) prowadzi do deformacji struktury demograficznej w mieście, co z kolei ograniczyć może w przyszłości możliwości rozwojowe.

Struktura ludności pod względem wieku ma znaczenie ekonomiczne, poprzez rodzaj i rozmieszczenie działalności gospodarczej. Podstawowy podział społeczeństwa pod względem wieku dzieli je na trzy grupy: ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym.

W mieście Nowe Miasto Lubawskie na przestrzeni ostatnich siedmiu lat zaobserwować można spadek liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym (rys. 4).

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Rys. 4. Struktura mieszkańców gminy w latach 2000-2002

Źródło: opracowanie własne, dane GUS

Sytuacja taka wynika najprawdopodobniej z migracji ludzi młodych. W grupie osób w wieku przedprodukcyjnym przeważają osoby w wieku 7 do 14 lat – 14,0% (tabela 3). W mieście Nowe Miasto Lubawskie we wszystkich grupach wiekowych udział procentowy mieszkańców jest nieznacznie mniejszy niż średnio w powiecie. Blisko 25% mieszkańców gminy to osoby w wieku przedprodukcyjnym.

Tabela 3

Ludność w wieku przedprodukcyjnym

wyszczególnienie	Ogółem	Ludność w wieku przedprodukcyjnym				
		razem	0-2	3-6	7-14	15-17
Województwo	1428449	357301	44355	65740	170232	76974
Powiat nowomiejski	43327	12091	1652	2389	5725	2325
Nowe Miasto Lubawskie	10985	2786	345	546	1325	570
w %						
Województwo	100	25,0	3,1	4,6	11,9	5,4
Powiat nowomiejski	100	27,9	3,8	5,5	13,2	5,4
Nowe Miasto Lubawskie	100	25,4	3,1	5,0	12,1	5,2

Źródło: Roczniki Statystyczny 2003

Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 60,6% wszystkich mieszkańców gminy. W powiecie składnik ten jest nieco niższy i stanowi prawie 58,6% (tabela 4). Kobiety stanowią w Nowym Mieście Lubawskim około 50,5% wszystkich osób w wieku produkcyjnym.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Tabela 4

Ludność w wieku produkcyjnym

wyszczególnienie	Ogółem	Ludność w wieku		
		produkcyjnym		
		razem	kobiety	mężczyźni
Województwo	1428449	884052	427819	456233
Powiat nowomiejski	43327	25391	12010	13381
Miasto Nowe Miasto Lubawskie	10985	6661	3362	3299
w %				
Województwo	100	61,9	48,4	51,6
Powiat nowomiejski	100	58,6	47,3	52,7
Miasto Nowe Miasto Lubawskie	100	60,6	50,5	49,5

Źródło: Rocznik statystyczny 2003

Osoby w wieku poprodukcyjnym w przypadku miasta stanowią 14%. Liczba ta jest wyższa od analogicznej wielkości dla powiatu nowomiejskiego.

Tabela 5

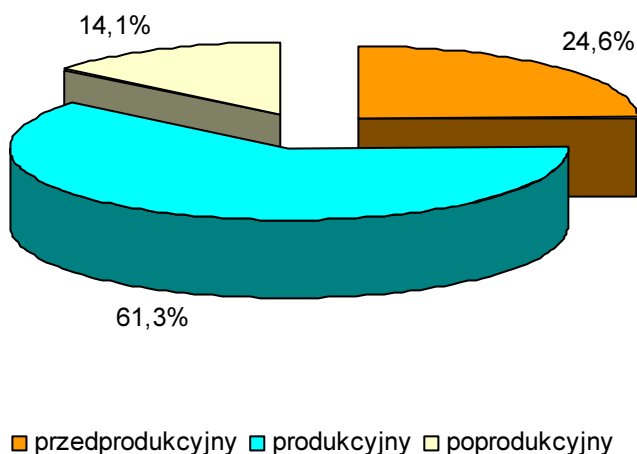
Ludność w wieku poprodukcyjnym

wyszczególnienie	Ogółem	Ludność w wieku
		poprodukcyjnym
Województwo	1428449	187096
Powiat nowomiejski	43327	5845
Nowe Miasto Lubawskie	10985	1538
w %		
Województwo	100	13,1
Powiat nowomiejski	100	13,5
Nowe Miasto Lubawskie	100	14,0

Źródło: Rocznik statystyczny 2003

Liczba mieszkańców w 2003 roku w wieku produkcyjnym stanowiła 61,3,5% ogółu mieszkańców (rys. 5). W województwie ten wskaźnik wynosi 59,7% (w kraju 60%). Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 24,6% ludności - w województwie 28,2 % (w kraju 25,5%), a w wieku poprodukcyjnym 14,1%, - w województwie 14,5% (kraj 14,5%).

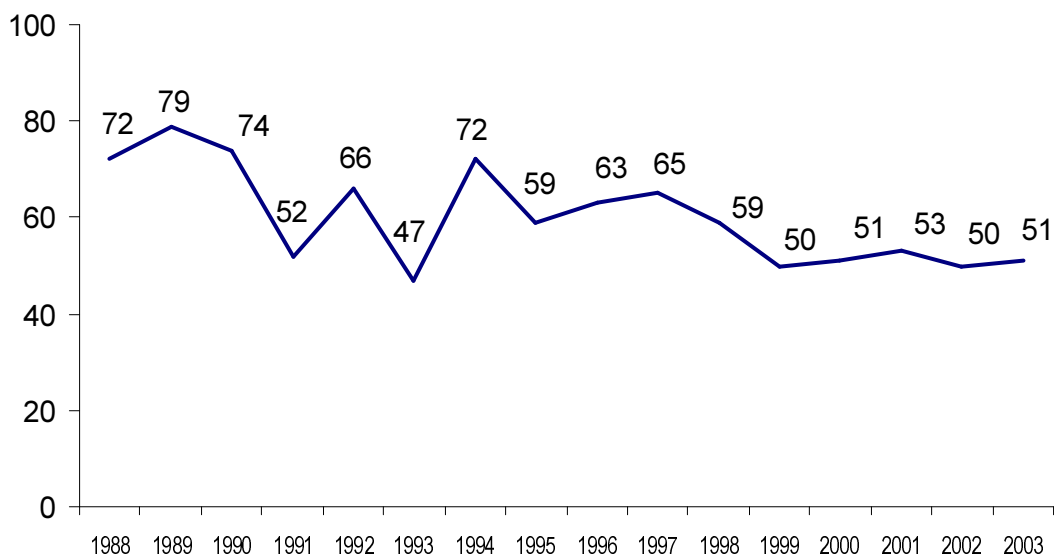
STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE

Rys.5. Struktura wieku mieszkańców gminy Nowe Miasto Lubawskie (w %)

Źródło: opracowanie własne, dane Rocznik statystyczny 2003

Liczba zawieranych małżeństw, świadcząca potencjalnie o wysokości wskaźnika urodzeń w przyszłości kształtuje się na poziomie 51 zawartych związków małżeńskich. Analizując dłuższy przedział czasowy zauważyć można, że liczba zawieranych małżeństw posiada tendencję malejącą (rysunek 6).

Rys. 6. Liczba małżeństw w mieście Nowe Miasto Lubawskie

Źródło: opracowanie własne, dane Rocznik statystyczny 2003

1.3. Warunki zamieszkania

Do oceny warunków zamieszkania na obszarze miasta Nowe Miasto Lubawskie przeanalizowano następujące obszary: warunki mieszkaniowe, stan zagospodarowania w infrastrukturę techniczną, instytucje obsługi ludności

Warunki mieszkaniowe. Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe Nowego Miasta Lubawskiego w 1988 r. wynosiły 2973 mieszkania, w tym 10535 izb, o łącznej powierzchni użytkowej 174,3 tys. m². Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła 58,6 m² i na jedną osobę przypadało 17,7 m². Mieszkanie zamieszkiwało statystycznie 3,31 osób, a na jedną izbę przypadało 0,93 osoby. W latach 1988-2002 zasoby mieszkaniowe zwiększyły się o 414 mieszkań i 2569 izb, a ich powierzchnia użytkowa wzrosła o 60,7 tys. m². Stan zasobów mieszkaniowych według rocznika statystycznego 2003 przedstawiono w tabeli 6. Przeciętnie w mieście na jeden lokal przypada 3,2 osoby, w przypadku powiatu prawie 3,7 osoby. Wskaźnik ten dla województwa warmińsko-mazurskiego wynosi 3,4. Statystyczne mieszkanie w powiecie nowomiejskim posiada prawie 4 izby oraz powierzchnię 75 m². Na jedną osobę przypada 20,3m². W mieście Nowe Miasto Lubawskie statystyczne mieszkanie posiada ponad 3 izby oraz powierzchnię 68,0 m². Na jedną osobę przypada 21,3m².

Tabela 6
Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe i podstawowe wskaźniki warunków mieszkaniowych

Wyszczególnienie	Mieszkania zamieszkałe	Izby w tys.	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² w tys.	Ludność w mieszk. w tys.	Przeciętna liczba			Przeciętna powierzchnia użytkowa	
	razem w tys.				izb w 1 mieszk.	osób w 1 mieszk.	osób na 1 izbę ²⁾	1 mieszk. w m ²	na 1 izbę (w m ²)
Powiat nowomiejski	11,9	46,8	880,6	43,2	3,94	3,68	0,93	74,8	20,3
Miasto Nowe Miasto Lubawskie	3,5	13,2	237,0	6,2	3,79	3,18	0,84	68,0	21,3

Źródło: opracowanie własne, dane Rocznik statystyczny 2003

Zagospodarowanie mieszkań w infrastrukturę techniczną.

W latach 1988-2002 zasoby mieszkaniowe zwiększyły się o 414 mieszkań i 2569 izb, a ich powierzchnia użytkowa wzrosła o 60,7 tys. m². Stan zasobów mieszkaniowych na 2002

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

---

r. wynosił wobec tego 3444 mieszkania (w tym 13104 izb) o łącznej powierzchni użytkowej 235 tys. m². W analizowanym okresie znacznie zwiększyła się przeciętna powierzchnia mieszkania - od 58,6 m² w 1988 r. do 68,2 m² w 2002 r. Pozostałe wskaźniki także uległy poprawie, gdyż na 1 osobę przypadało 21,4 m² (wobec 17,7 m² w 1988 r.), liczba osób w mieszkaniu zmalała do 3,18 osoby, a na jedną izbę przypadało 0,84 osoby. Pomimo poprawy powyższych parametrów sytuacji mieszkaniowej analiza mieszkań pod względem wybranych elementów ich wyposażenia infrastrukturalnego wykazała pewne niedobory. Dotyczy to przede wszystkim udziału mieszkań: wyposażonych w wodociąg lokalny (20,7%), posiadających ustęp spłukiwany z odprowadzeniem do sieci (42,7%), dysponujących ciepłą wodą bieżącą ogrzewaną poza mieszkaniem (3,2%) oraz centralnym ogrzewaniem opartym o piece (25,5% ogółu mieszkań). O potrzebach w tym zakresie świadczy również fakt, że mieszkania posiadające kompleksowe wyposażenie techniczne (wodociąg, ustęp, łazienkę i c.o.) obejmują 73,4% ogółu mieszkań w Nowym Mieście Lubawskim. Osobnym zagadnieniem jest także standard mieszkań, bowiem ok. 50% mieszkań wybudowano przed 1970 rokiem (w tym 22,2% przed 1945 r.). Mieszkania te przy niedostatecznych remontach są w bardzo wysokim stopniu zagrożone dekapitalizacją¹.

---

¹ Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Nowego Miasta Lubawskiego na lata 2004-2013/ strategia rozwoju społeczno-gospodarczego/

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Tabela 7

Wybrane parametry oceny warunków mieszkaniowych (w %) - 2002 r.

Wyszczególnienie	mieszkania (3486=100 %)	ludność (100%=10957 os.)
Mieszkania stanowiące własność:		
osób fizycznych	66,8	68,7
spółdzielni mieszkaniowych	19,1	17,2
gminy	11,9	11,9
pozostałe podmioty	2,2	2,2
Mieszkania w budynkach wybudowanych w latach:		
przed 1918	13,8	12,0
1918-1944	11,1	10,2
1945-1970	24,5	23,8
1971-1978	17,5	17,7
1979-1988	19,4	20,9
1989-2002	13,6	15,4
Mieszkania według wyposażenia w:		
wodociąg	97,4	97,1
w tym		
sieciowy	76,7	76,0
lokalny	20,7	21,1
ustęp spłukiwany	93,1	94,1
w tym		
z odprowadzeniem do sieci	42,7	38,8
do urządzenia lokalnego	50,4	55,3
łazienkę	88,4	90,4
ciepłą wodę bieżącą	79,6	81,6
w tym ogrzewaną:		
poza mieszkaniem	3,2	2,9
w mieszkaniu	76,4	78,7
gaz	91,4	92,5
w tym		
z sieci		
z butli	91,4	92,5
centralne ogrzewanie	74,5	76,3
w tym		
zbiorowe	26,2	23,8
indywidualne	48,3	52,5
piece i inne	25,5	23,7
Mieszkania wyposażone w:		
wodociąg, ustęp, łazienkę i c.o.	73,4	75,6
wodociąg, ustęp i łazienkę	14,8	14,7
wodociąg i c.o.	0,9	0,6
wodociąg	8,3	7,1
bez wodociągu	2,6	2,0

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Nowego Miasta Lubawskiego na lata 2004-2013/ strategia rozwoju społeczno-gospodarczego/

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

2. Lokalny rynek pracy

2.1. Struktura pracujących

Większość ludności zamieszkującej miasto Nowe Miasto Lubawskie utrzymuje się z pracy, natomiast pozostała ludność utrzymuje się z innych źródeł, w tym ze źródeł nie zarobkowych. Pracownicy najemni stanowią prawie 82% ogółu pracujących, zaś pracujący na własny ponad 16% (w powiecie cyfry te wynoszą odpowiednio 62% oraz 30%).

Tabela 8

Pracujący w wieku 15 lat i więcej według statusu zatrudnienia

Wyszczególnienie	Płeć	Ogółem	Pracownicy najemni			Pracujący na własny rachunek		Pomagający członkowie rodzin	Nieustalony status zatrudnienia
			razem	pełnozatrudnieni	niepełnozatrudnieni	pracodawcy	niezatrudnieni pracownicy		
Powiat nowomiejski	kobiety	5373	3343	2965	378	120	1318	592	-
	mężczyźni	8099	5163	4779	384	335	2204	393	4
	razem	13472	8506	7744	762	455	3522	985	4
Nowe Miasto Lubawskie	kobiety	1495	1271	1154	117	73	112	39	-
	mężczyźni	1793	1418	1345	73	165	191	18	1
	razem	3288	2689	2499	190	238	303	57	1

Źródło: GUS 2002 NSP

Z danych spisu powszechnego z roku 2002 wynika, że w powiecie nowomiejskim pracuje około 13,5 tys. osób (tabela 9). Daje to wskaźnik zatrudnienia 40,8%, czyli tyle procent osób w wieku ponad 15 lat ma zatrudnienie. W porównaniu do osób w wieku produkcyjnym wskaźnik ten wynosi 51,7%, w stosunku do ogółu mieszkańców powiatu wynosi on 30,4%. Wynika z tego, że jeden pracujący utrzymuje przeciętnie 3,28 osoby. Jest to wskaźnik zbliżony, choć trochę lepszy od wskaźnika dla województwa, który wynosi 3,36.

Tabela 9

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni					
	w tysiącach					w %			
Warmińsko-mazurskie	1142,4	608,8	437,2	171,5	496,3	37,3	55,1	39,6	28,2
Miasta	704,8	375,2	277,4	97,9	302,2	27,3	55,4	40,9	26,1
Wieś	437,6	233,6	159,9	73,7	194,1	10	54,6	37,4	31,6
Powiat nowomiejski	33,4	18,6	13,5	5,2	14,4	0,3	56,4	40,8	27,7

Źródło: GUS 2002 NSP

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Największe zatrudnienie w mieście występuje w przemyśle – 46,2% wszystkich zatrudnionych (tabela 10). Na drugim miejscu pod względem zatrudnienia jest edukacja 10,4% wszystkich zatrudnionych.

Tabela 10
Pracujący w gospodarce narodowej według wybranych sekcji EKD w 2002r

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym					
		Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	Przemysł	Budownictwo	Handel	Transport, łączność	Edukacja
osoby							
Województwo warmińsko-mazurskie	258378	8880	82365	14145	26844	18308	33318
Powiat nowomiejski	5542	178	2567	88	527	228	830
Miasto Nowe Miasto Lubawskie	2583	1	1194	55	219	148	269
w %							
Województwo warmińsko-mazurskie	100	3,4	31,9	5,5	10,4	7,1	12,9
Powiat nowomiejski	100	3,2	46,3	1,6	9,5	4,1	15,0
Miasto Nowe Miasto Lubawskie	100	0,0	46,2	2,1	8,5	5,7	10,4

Źródło: Rocznik statystyczny GUS 2002

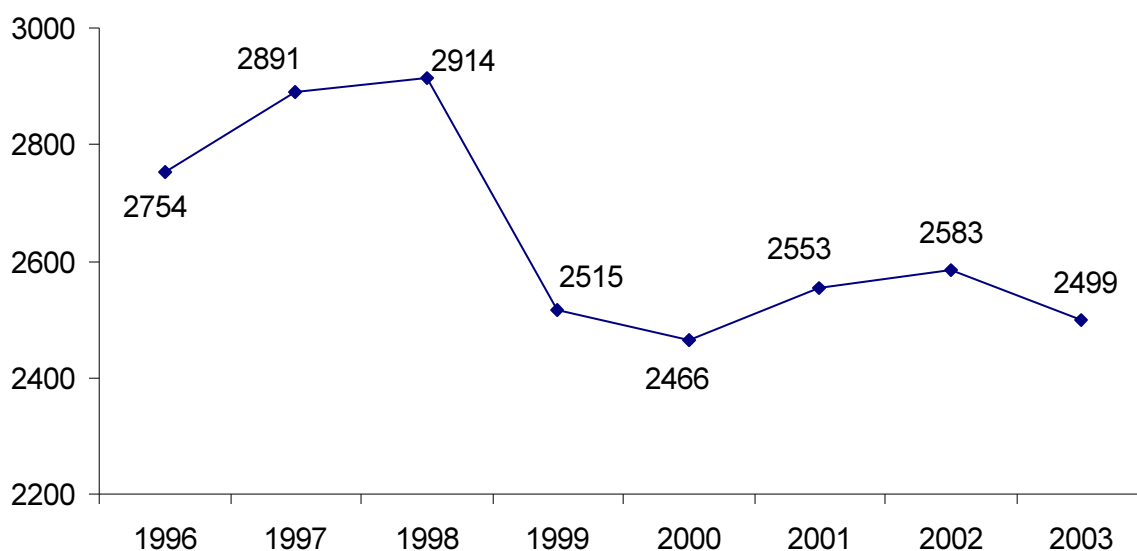
Najmniejsze zatrudnienie w Nowym Mieście Lubawskim występuje w budownictwie oraz transporcie i łączności (pomijając rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, które to w przypadku większości terenów miejskich mają marginalne znaczenie). Niższy od średniej wojewódzkiej oraz powiatowej jest poziom zatrudnienia w handlu i naprawach. Jest to zjawisko negatywne, ponieważ zatrudnienie powinno dążyć do zwiększenia zatrudnienia w handlu i usługach, w tym w usługach budowlanych. W krajach wysoko rozwiniętych poziom zatrudnienia w tych działach gospodarki sięga 70%. Miasto Nowe Miasto Lubawskie charakteryzuje się również niższym zatrudnieniem w szkolnictwie niż w powiecie i województwie.

W mieście Nowe Miasto Lubawskie 40% zatrudnionych pracuje w sektorze publicznym (tabela 11).

Tabela 11
Pracujący w gospodarce narodowej według wybranych według sektorów w 2003r

Wyszczególnienie	2003r	
	liczba	%
Pracujący sektor publiczny ogółem	1001	40
Pracujący sektor prywatny ogółem	1498	60

Źródło: dane www.stat.gov.pl - Bank Danych Regionalnych

Rys. 7. Zmiana liczby osób pracujących w mieście Nowe Miasto Lubawskie w latach 1996-2003

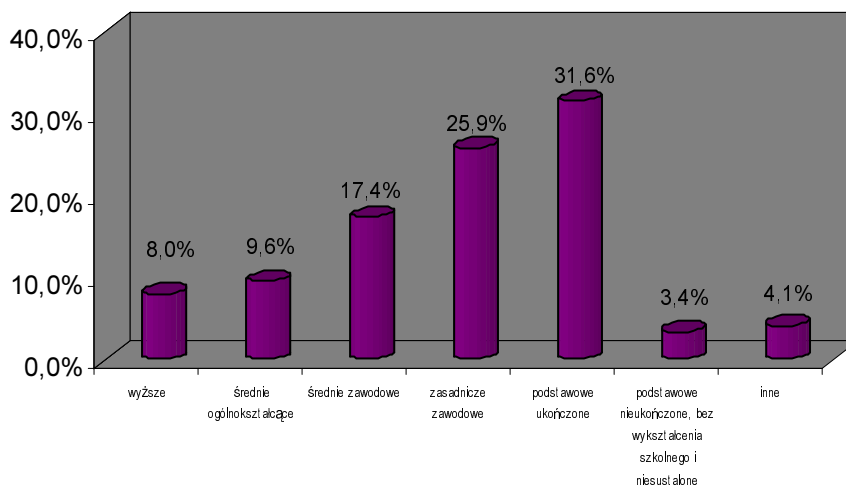
Źródło: dane www.stat.gov.pl - Bank Danych Regionalnych

Na przestrzeni ostatnich 8 lat liczba pracujących ulega niewielkim zmianom. Są one zależne od zmian koniunkturalnych w gospodarce polskiej. Największa 18% różnica wystąpiła pomiędzy rokiem 1998 (największa liczba pracujących) a rokiem 2000 (najmniejsza liczba pracujących).

2.2. Wykształcenie

Cechą charakteryzującą mieszkańców danego regionu i ważną w procesie rozwoju gospodarczego jest poziom wykształcenia mieszkańców. Od poziomu wykształcenia mieszkańców danego obszaru zależy głównie wielkość bezrobocia na jej obszarze. Wynika to z faktu, że wśród osób bezrobotnych w całym regionie Warmii i Mazur, jak i również w mieście Nowe Miasto Lubawskie najmniejszą liczbę stanowią osoby z wykształceniem wyższym a największą mieszkańcy z wykształceniem podstawowym, zawodowym oraz niepełnym podstawowym.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

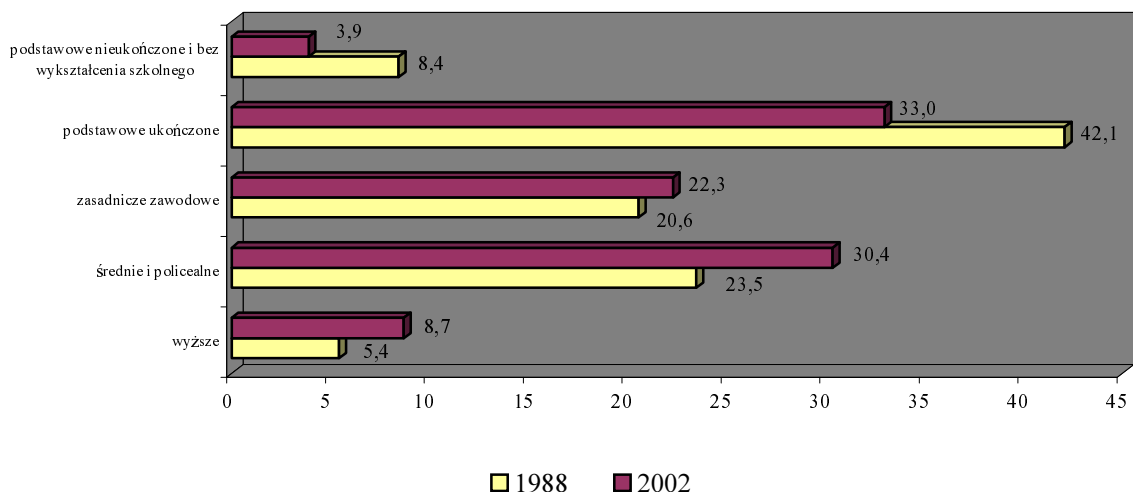

Rys.8. Poziom wykształcenia mieszkańców w mieście Nowe Miasto Lubawskie w 2002 roku (w %)

Źródło: GUS 2002 NSP

W Nowym Miasto Lubawskim osób z wyższym wykształceniem jest około 8,0%, natomiast w kraju wskaźnik ten wynosi około 10,2% (na podstawie danych GUS 2002 NSP), a w województwie warmińsko-mazurskim około 9%.

**Ludność w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia
w latach 1988 i 2002 r. (w %)**

Rys. 9. Wykształcenie ludności (powyżej 15 lat) w województwie warmińsko-mazurskim (w %)

Źródło: Spis powszechny, Olsztyn 2002.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Zgodnie z tabelą 12 stwierdzić można znaczącą poprawę poziomu wykształcenia mieszkańców Nowego Miasta Lubawskiego. Świadczy o tym duża dynamika przyrostu udziału osób z wykształceniem wyższym (wzrost o 92 pkt), w porównaniu do zmian udziału osób z wykształceniem średnim (wzrost o 22 pkt) i zasadniczym zawodowym (wzrost o 19 pkt). Zmianom tym towarzyszył wyraźny spadek udziału osób z wykształceniem podstawowym ukończonym i nieukończonym.

Tabela 12

Ludność w wieku 20 lat i więcej według poziomu wykształcenia i grup wieku
w latach 1988 i 2002

Wyszczególnienie	Rok	Osoby	Poziom wykształcenia (w %)				
			wyższe	średnie	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone, bez wykształcenia szkolnego i nieustalone
Ogółem	1988	6537	4,9	29	24,5	38,7	2,9
	2002	7743	9,4	35,4	29,1	24,1	2
Zmiany(1988=100 pkt)		118	192	122	119	62	69
w tym grupy wiekowe							
20-39 lat	1988	3054	5,3	38,2	36,3	19,5	0,7
	2002	3065	12,7	40,5	35,7	9,5	1,6
Zmiany(1988=100 pkt)		100	240	106	98	49	229
40-59 lat	1988	1982	6,6	26,2	18,8	46,2	2,2
	2002 r	2972	9,1	37,1	31,2	21	1,6
Zmiany(1988=100 pkt)		150	138	142	166	45	73
60 lat i więcej	1988 r.	1501	2,1	13,9	7,9	68,2	7,9
	2002 r	1706	4	23,1	13,4	56	3,5
zmiany(1988=100 pkt)		114	190	166	170	82	44

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Nowego Miasta Lubawskiego na lata 2004-2013/ strategia rozwoju społeczno-gospodarczego/

2.3. Bezrobocie

Miasto Nowe Miasto Lubawskie tak jak cały powiat nowomiejski zaliczana jest do obszarów zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym. Na przestrzeni okresu 2001-2004 liczba osób bezrobotnych w mieście nie spadła nigdy poniżej 1000 osób. Ponad połowę wszystkich bezrobotnych stanowią kobiety (najgorszy pod tym względem okazał się rok 2004, gdzie prawie 62% ogółu bezrobotnych to kobiety). W całym

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

analizowanym okresie liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku wynosiła zawsze ponad 70% ogółu bezrobotnych (pod tym względem rok 2003 okazał się najgorszy – wskaźnik ten osiągnął bowiem wartość 78%). Według stanu na dzień 30.09.2004 sytuacja przedstawia się niewiele lepiej – ponad 75% ogółu bezrobotnych nie miało prawa do zasiłku.

Tabela 13

Liczba bezrobotnych w mieście Nowe Miasto Lubawskie w latach 2001-2004

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych	miasto Nowe Miasto Lubawskie			Powiat nowomiejski		
	razem	w tym kobiety	bezrobotni bez prawa do zasiłku	razem	w tym kobiety	bezrobotni bez prawa do zasiłku
31.12.2001	1297	760	924	5304	3096	3904
31.12.2002	1217	686	921	5035	2835	3876
31.12.2003	1105	638	861	4736	2616	3710
30.09.2004	1062	658	797	4400	2554	2151

Źródło: PUP Nowe Miasto Lubawskie

W 2003 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych wynosiła 31 osób (w tym aż 21 kobiet). Oznacza to, że co trzeci bezrobotny niepełnosprawny pochodzi z terenu Nowego Miasta Lubawskiego.

Tabela 14

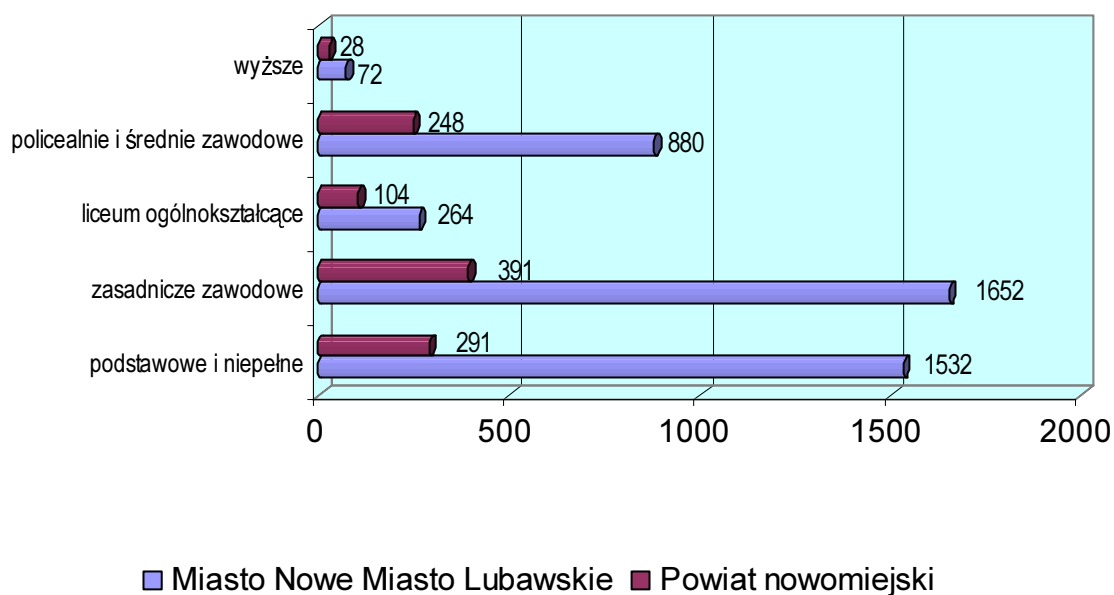
Liczba bezrobotnych w mieście Nowe Miasto Lubawskie (stan na 30.09.2004 r.)

Wyszczególnienie	miasto Nowe Miasto Lubawskie		Powiat nowomiejski	
	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych	1062	658	4400	2554
Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	265	131	1031	403
Liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku	797	527	3369	2151
Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych	31	21	90	49

Źródło: PUP Nowe Miasto Lubawskie

Najwięcej osób bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem podstawowym i niepełnym oraz zasadniczym zawodowym (rys. 10). Odsetek osób, które ukończyły licea ogólnokształcące oraz studia wyższe jest marginalny (odpowiednio 9,8% ogółu bezrobotnych oraz 2,6%).

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Rysunek 10. Liczba bezrobotnych w zależności od poziomu wykształcenia w mieście Nowe Miasto Lubawskie według stanu na dzień 30.09.04

Źródło: PUP Nowe Miasto Lubawskie

W tym zdecydowana większość bezrobotnych z wykształcenie wyższym to kobiety (20 kobiet na 28 wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem wyższym – tab. 15). Podobna sytuacja występuje w całym powiecie nowomiejskim (prawie 74% ogółu bezrobotnych z wyższym wykształceniem to kobiety). W mieście Nowe Miasto Lubawskie osoby z wykształceniem podstawowym i poniżej oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym, stanowią ponad 64% ogółu bezrobotnych (w powiecie wskaźnik ten wynosi 66%).

Tabela 15

Bezrobotni wg poziomu wykształcenia (stan na 30.09.2004 r.)

Wykształcenie	miasto Nowe Miasto Lubawskie		Powiat nowomiejski	
	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
wyższe	28	20	72	53
policealne i średnie zawodowe	248	182	880	612
liceum ogólnokształcące	104	75	264	199
zasadnicze zawodowe	391	224	1652	890
podstawowe i niepełne	291	157	1532	800
RAZEM:	1062	658	4400	2554

Źródło: PUP Nowe Miasto Lubawskie

Największa liczba bezrobotnych w mieście przynależy do przedziału wieku 18-24 lata oraz 25-34 (obie te grupy wiekowe stanowią ponad 51% ogółu bezrobotnych). Grupy te

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

przeważają również w powiatowej strukturze bezrobocia (stanowią one ponad 57% ogółu bezrobotnych – tab.16).

Tabela 16

Bezrobotni według wieku (stan na 30.09.2004 r.)

Wiek	Bezrobotni w mieście Nowe Miasto Lubawskie		Bezrobotni w powiecie nowomiejskim	
	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
15 - 17 lat	0	0	0	0
18 - 24	278	153	1319	726
25 - 34	265	192	1208	759
35 - 44	250	165	967	603
45 - 54	244	139	803	429
55 - 59	24	9	94	37
60 - 64	1	0	9	0
RAZEM:	1062	658	4400	2554

Źródło: PUP Nowe Miasto Lubawskie

3. Pomoc społeczna

3.1. Informacje ogólne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim zatrudnia 19 osób, w tym kierownika, 4 starszych pracowników socjalnych, 2 aspirantów pracy socjalnej, 4 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze, 3 pracowników wykonujących specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz 5 pozostałych pracowników.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej należy:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.
2. sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10. praca socjalna;

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

---

11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
13. tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną;
14. dożywanie dzieci;
15. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
16. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
17. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
18. utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań własnych gminy należy:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
4. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Oprócz zadań własnych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej spełnia zadania zlecone przez administrację rządową:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
2. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
3. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
5. prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

6. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
7. od dnia 01.05.2004 r. świadczenia rodzinne realizowane są jako zadania zlecone gminie.
8. przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych

Do zadań własnych gminy (nieobowiązkowych) z zakresu pomocy społecznej należy również „Współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach”. Jest to zgodne art. 17 ust. 2 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej (zmiana wprowadzona art. 138 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i rynku pracy (dz. U. Nr 99, poz. 1001)

3.2. Infrastruktura socjalna

W skład infrastruktury socjalnej wchodzi między innymi następujące elementy: gminne domy pomocy społecznej, domy spokojnej starości, domy dziecka, rodzinne domy dziecka, środowiskowe domy samopomocy, w tym: powiatowe środowiskowe domy samopomocy, gminne środowiskowe domy samopomocy, dzienne domy pomocy, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, pogotowia opiekuńcze, ośrodki adopcyjno-opiekuńcze, świetlice terapeutyczne i socjoterapeutyczne, świetlice środowiskowe, ogniska wychowawcze, placówki poradnictwa specjalistycznego, ośrodki interwencji kryzysowej, punkty interwencji kryzysowej, mieszkania chronione, mieszkania rówieśnicze.

Mieszkańcy gminy mogą korzystać z infrastruktury znajdującej się na terenie powiatu nowomiejskiego zarządzanej przede wszystkim przez samorządy terytorialne. Placówki tego typu przedstawione są w tabeli 17.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Tabela 17

Infrastruktura społeczna w powiecie nowomiejskim

Lp.	Rodzaj instytucji	Nazwa i adres placówki	Typ placówki	Ilość miejsc	Podmiot prowadzący
1	Dom dziecka	Dom Dziecka Pacółtowo 58 13-300 Nowe Miasto Lubawskie	Placówka typu socjalizacyjne go	44	Powiat nowomiejski
2	Ośrodki interwencji kryzysowej	Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Grunwaldzka 3 13-300 Nowe Miasto Lubawskie	interwencyjna	8/2 pokoje/	Powiat nowomiejski
3	Świetlica środowiskowa	Świetlica „Nazaret” im. Bł. Ks. S. Frelichowskiego ul. Kościelna 8a 13-300 Nowe Miasto Lubawskie	Placówka wsparcia dziennego	40	Akcja Katolicka Nowe Miasto Lubawskie
4	Świetlica środowiskowa	Świetlica Środowiskowa ul Rynek 3 13-340 Biskupiec Pom.	Placówka wsparcia dziennego	30	UG Biskupiec
5	Świetlica terapeutyczna socjoterapeutyczna	Świetlica Terapeutyczno- Rehabilitacyjna TPD ul. Grunwaldzka 35 13-300 Nowe M. Lub. wtz35@poczta onet.pl	Placówka wsparcia dziennego	30	Zarząd Miejski TPD
6	Środowiskowy dom samopomocy	Środowiskowy Dom Samopomocy 13-324 Nowe Miasto Lubawskie ul. Korczaka	Dom dla osób starszych	46	Powiat nowomiejski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urząd Marszałkowski w Olsztynie /stan na dzień 30 czerwca 2003 r./

3.3. Świadczenia z zakresu pomocy społecznej

Świadczenia udzielane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim można podzielić na dwie grupy. Pierwszą grupę stanowią świadczenia z tytułu zadań zleconych, a drugą zadania własne gminy.

Zgodnie z Art. 36. Ustawy o pomocy społecznej świadczeniami z pomocy społecznej są:

1) świadczenia pieniężne: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, pomoc dla rodzin zastępczych, pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki, świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla uchodźców;

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

2) świadczenia niepieniężne: praca socjalna, bilet kredytowany, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenia społeczne, pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, opieka i wychowanie w rodzinie zastępczej i w placówce opiekuńczo wychowawczej, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych, szkolenia, poradnictwo rodzinne i terapia rodzinna prowadzone przez ośrodki adopcyjno-opiekuńcze.

Tabela 18

Świadczenia udzielone w 2002 roku – zadania zlecone miastu

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	%	liczba świadczeń	%	liczba osób w rodzinach	%	Kwota w zł	%
1.	Zasiłki stałe ogółem	56	7,5	558	4,8	286	12,5	230501	20,0
2.	Zasiłki stałe wyrównawcze	59	8,0	574	4,9	123	5,4	159122	13,8
3.	Zasiłek okresowy gwarantowany	26	3,5	256	2,2	76	3,3	96429	8,4
4.	Zasiłek okresowy specjalny	20	2,7	63	0,5	41	1,8	4580	0,4
5.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu braku możliwości zatrudnienia	340	45,8	1981	17,0	984	42,9	180558	15,7
6.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu długotrwałej choroby	6	0,8	22	0,2	19	0,8	1994	0,2
7.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu niepełnosprawności	28	3,8	164	1,4	69	3,0	10841	0,9
8.	Renta socjalna	71	9,6	801	6,9	228	9,9	320018	27,8
9.	Macierzyński zasiłek okresowy dla matki dziecka	44	5,9	132	1,1	189	8,2	33737	2,9
10.	Macierzyński zasiłek jednorazowy dla matki dziecka	43	5,8	43	0,4	178	7,8	8505	0,7
11.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługujące na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego	8	1,1	6630	56,9	10	0,4	56355	4,9
12.	Zasiłki rodzinne	14	1,9	136	1,2	28	1,2	7479	0,7
13.	Zasiłki pielęgnacyjne	27	3,6	297	2,5	64	2,8	40495	3,5
14.	Razem	742	100	11657	100	2295	100	1150614	100

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Ze świadczeń wynikających z zadań zleconych korzystało w 2002 roku 742 osoby (tabela 18). Pobrali ono ogółem 11657 świadczeń. W strukturze świadczeń największy udział procentowy biorąc pod uwagę liczbę osób korzystających z danego świadczenia mają zasiłki okresowe przyznane z powodu braku możliwości zatrudnienia. Korzystało z nich 340 osób, czyli prawie 46% wszystkich świadczeniobiorców. Pod względem wartościowym wypłaty z tytułu zasiłków okresowych przyznanych z powodu braku możliwości zatrudnienia stanowiły 15,7% wszystkich świadczeń. Natomiast największą część środków pochłonęły wypłaty z tytułu renty socjalnej – 27,8%.

Tabela 19

Świadczenia udzielone w 2003 roku– zadania zlecone miastu

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	%	liczba świadczeń	%	liczba osób w rodzinach	%	Kwota w zł	%
1.	Zasiłki stałe ogółem	90	12,6	886	7,4	390	19,0	368946	33,1
2.	Zasiłki stałe wyrównawcze	114	15,9	949	7,9	240	11,7	241395	21,7
3.	Zasiłek okresowy gwarantowany	23	3,2	199	1,7	63	3,1	73991	6,6
4.	Zasiłek okresowy specjalny	3	0,4	13	0,1	4	0,2	1020	0,1
5.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu braku możliwości zatrudnienia	223	31,2	855	7,1	565	27,5	37746	3,4
6.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu długotrwałej choroby	4	0,6	7	0,1	24	1,2	1390	0,1
7.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu niepełnosprawności	19	2,7	82	0,7	64	3,1	7003	0,6
8.	Renta socjalna	84	11,7	674	5,6	243	11,8	270382	24,3
9.	Macierzyński zasiłek okresowy dla matki dziecka	52	7,3	181	1,5	199	9,7	41183	3,7
10.	Macierzyński zasiłek jednorazowy dla matki dziecka	41	5,7	41	0,3	164	8,0	8241	0,7
11.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługujące na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego*	16	2,2	7720	64,3	18	0,9	17850	1,6
12.	Zasiłki rodzinne	16	2,2	108	0,9	29	1,4	5881	0,5
13.	Zasiłki pielęgnacyjne	30	4,2	283	2,4	55	2,7	39833	3,6
14.	Razem	715	100	11998	100	2058	100	1114861	100

* Nie wliczono w specjalistycznych usługach opiekuńczych kwoty – 47770 zł, stanowiącej środki z budżetu gminy – całkowity koszt tej formy pomocy wynosi 65.620 zł.

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

W 2003 roku ze świadczeń wynikających z zadań zleconych korzystało 715 osób, czyli o około 4% mniej w porównaniu do roku 2002 (tabela 19). Przy czym podobnie jak w roku poprzednim największy udział procentowy biorąc pod uwagę liczbę osób korzystających z danego świadczenia mają zasiłki okresowe przyznane z powodu braku możliwości zatrudnienia (ponad 31% wszystkich korzystających z pomocy), zaś na pierwszym miejscu pod względem wartościowym pierwsze miejsce (ponad 33% wszystkich środków finansowych) zajęły zasiłki stałe ogółem.

Tabela 20

Świadczenia udzielone w okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2004 roku– zadania zlecone miastu

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeniobiorców	%	Liczba świadczeń	%	Kwota wydatków w zł i gr	%
1.	Zasiłki stałe	87	17,51	334	19,71	137381	40,59
2.	Zasiłki stałe wyrównawcze	104	20,93	376	22,18	101366,23	29,95
3.	Macierzyńskie zasiłki okresowe	26	5,23	57	3,36	11875	3,51
4.	Macierzyńskie zasiłki jednorazowe	10	2,01	12	0,71	2412	0,71
5.	Zasiłek okresowy gwarantowany	12	2,41	38	2,24	13561	4,01
6.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu braku możliwości zatrudnienia	141	28,37	453	26,73	18430	5,45
7.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu długotrwałej choroby	3	0,60	10	0,59	1200	0,35
8.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu niepełnosprawności	14	2,82	40	2,36	2520	0,74
9.	Zasiłki okresowe specjalne	1	0,20	4	0,24	400	0,12
10.	Składki na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby otrzymujące zasiłek stały	85	17,10	328	19,35	43994,7	13,00
11.	Składki na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby otrzymujące okresowy zasiłek gwarantowany	12	2,41	38	2,24	4649	1,37
12.	Składki na ubezpieczenie społeczne opłacone za osoby zgodnie z art. 31b ust.8 ustawy	2	0,40	5	0,29	680	0,20
Razem		497	100,00	1695	100,00	338469	100,00

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Świadczenie od 01.01.2004 do 30.04 2004 r. Do 30 kwietnia w Nowym Mieście Lubawskim wypłacono 1695 świadczeń w ramach zadań zleconych miastu na łączną kwotę 338469 zł (tabela 20). Pod względem liczby świadczeniobiorców przeważają zasiłki okresowe przyznane z powodu braku możliwości zatrudnienia (stanowią one ponad 28% liczby świadczeniobiorców). Pod względem kwoty wydatków przeważają zasiłki stałe (prawie 41% całkowitych środków).

Świadczenia od 01.05.2004 do 31.12.2004. Zasiłki stałe w roku 2004 pochłonęły około 71% (56% stanowiły zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących oraz 14,9% zasiłki stałe dla osób pozostających w rodzinie) środków finansowych wydatkowanych z tytułu zadań zleconych miastu. Udział procentowy liczby osób korzystających z zasiłków jest jeszcze większy i wynosi około 74% ogółu świadczeniobiorców. Pobrali oni ogółem 10103 świadczeń.

Tabela 21

Świadczenia udzielone od 1 maja do 31 grudnia 2004 roku– zadania zlecone miastu

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	%	liczba świadczeń	%	liczba osób w rodzinach	%	Kwota w zł	%
1.	Zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących	72	44,7	503	5,0	72	21,4	183776	56,0
2.	Zasiłki stałe dla osób pozostających w rodzinie	47	29,2	284	2,8	151	44,9	49026	14,9
3.	Macierzyński zasiłek okresowy dla matki dziecka	25	15,5	73	0,7	93	27,7	16040	4,9
4.	Macierzyński zasiłek okresowy dla osoby przysposabiającej	1	0,6	4	0,0	3	0,9	779	0,2
5.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	16	9,9	9239	91,4	17	5,1	78532	23,9
6.	Razem	161	100	10103	100	336	100	328153	100

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

Dnia 27 czerwca 2003r. została ogłoszona ustawa o rencie socjalnej, która określa nowe zasady i tryb przyznawania oraz wypłaty renty socjalnej. (Dz. U. Nr 135, poz. 1268 z 2003r.). Ustawa ta weszła w życie z dniem 1 października 2003r., z wyjątkiem art. 2 pkt 3 i art. 13 ust. 1 i 2 oraz art. 26 ust. 4 i 5. Zgodnie z art. 18 tej ustawy uchyla się art. 27a ustawy o pomocy społecznej, który mówił o rencie socjalnej. Oznacza to, że Ośrodki Pomocy Społecznej wypłacały rentę socjalną tylko do dnia 30 września 2003r. Następnie przekazały dokumentację, o której mowa w art. 26 ust. 5 pkt 2 i 3 cytowanej ustawy, jednostkom organizacyjnym Zakładu ZUS, które to od 1 października 2003r. przyznają rentę socjalną.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Z tytułu zadań własnych gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej udzielono w 2002 roku 63579 świadczeń, a w 2003 78584 (tabela 22, 23). Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców gminy, średnio na jednego mieszkańca udzielono w 2002 - 5,9 świadczenia, a w 2003 roku 7,2. Ponad 90% świadczeń w obydwu latach stanowiły posiłki dla dzieci i młodzieży w okresie nauki. Z tej formy pomocy skorzystało 425 osób zarówno w roku 2002 jak i 2003.

Tabela 22

Świadczenia udzielone 2002 – zadania własne miasta

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	%	liczba świadczeń	%	liczba osób w rodzinach	%	Kwota w zł	%
1.	schronienie	7	0,7	19	0,0	11	0,3	1374	0,5
2.	posiłki (dla dzieci i młodzieży w okresie nauki)	425	43,3	60453	95,1	987	30,0	118084	44,2
3.	usługi opiekuńcze	16	1,6	3107	4,9	17	0,5	26410	9,9
4.	zasiłki celowe i w naturze	533	54,3	x	x	1352	41,1	121045	45,3
5.	pomoc w załatwieniu spraw urzędowych i innych	x	x	x	x	14	0,4	x	x
6.	praca socjalna	x	x	x	x	906	27,6	x	x
Razem		981	100	63579	100	3287	100	266913	100

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

Tabela 23

Świadczenia udzielone 2003 – zadania własne miasta

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	%	liczba świadczeń	%	liczba osób w rodzinach	%	Kwota w zł	%
1.	schronienie	4	0,4	9	0,0	4	0,1	710	0,3
2.	posiłki (dla dzieci i młodzieży w okresie nauki)	425	46,7	72402	92,1	984	25,2	123083	44,6
3.	usługi opiekuńcze	14	1,5	6173	7,9	15	0,4	52471	19,0
4.	zasiłki celowe i w naturze	468	51,4	x	x	1314	33,6	99587	36,1
5.	pomoc w załatwieniu spraw urzędowych i innych	x	x	x	x	270	6,9	x	x
6.	praca socjalna	x	x	x	x	1322	33,8	x	x
Razem		911	100	78584	100	3909	100	275851	100

* Nie uwzględniono w ramach udzielonych świadczeń:

- wigilii zorganizowanej dla 115 osób – kwota 1353 zł,

- zwrotów za mieszkańców gminy przebywających poza terenem gminy – kwota 640 zł.

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Pod względem liczby osób, którym udzielono świadczeń na pierwszym miejscu są zasiłki celowe i w naturze ogółem. Z tej formy pomocy skorzystało w roku 2002 - 54,3% świadczeniobiorców, zaś w 2003 roku 51,4%. Struktura nakładów finansowych przedstawia się w podobny sposób, tzn. na pierwszym miejscu w 2002 roku są zasiłki celowe i w naturze, na drugim posiłki dla dzieci i młodzieży w okresie nauki (łącznie oba rodzaje świadczeń stanowiły prawie 90% wszystkich środków finansowych).

Zasiłki celowe i w naturze również w 2004 roku pod względem liczby osób zajęły pierwsze miejsce. Niewiele im ustępowały pod tym względem posiłki dla dzieci i młodzieży w okresie nauki, na trzecim miejscu uplasowały się zasiłki okresowe przyznane z powodu bezrobocia (łącznie te trzy rodzaje świadczeń stanowiły ponad 96% liczby świadczeniobiorców, natomiast kwotowo 93% środków finansowych).

Tabela 24

Świadczenia udzielone 2004 – zadania własne miasta

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	%	liczba świadczeń	%	liczba osób w rodzinach	%	Kwota w zł	%
1.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu bezrobocia	273	23,2	1745	2,8	755	18,1	152624	38,4
2.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu długotrwałej choroby	4	0,3	11	0,0	16	0,4	1283	0,3
3.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu niepełnosprawności	23	2,0	115	0,2	75	1,8	8607	2,2
4.	Schronienie	3	0,3	4	0,0	3	0,1	400	0,1
5.	Posiłki (dla dzieci i młodzieży w okresie nauki)	421	35,8	58806	93,7	976	23,4	119929	30,2
6.	Usługi opiekuńcze	15	1,3	2065	3,3	15	0,4	17553	4,4
7.	Zasiłki celowe i w naturze	436	37,1	x	x	1145	27,5	97019	24,4
8.	Praca socjalna	x	x	x	x	1186	28,4	x	x
Razem		1175	100	62746	100	4171	100	397415	100

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Od 1 maja do 31 grudnia 2004 najczęściej świadczeń (zarówno pod względem liczby świadczeniobiorców, liczby świadczeń, jak i wielkości wydatkowanych środków finansowych) wypłacono z tytułu zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących (tabela 25)

Tabela 25

Świadczenia udzielone od 1 maja do 31 grudnia 2004 roku– zadania własne miasta

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeniobiorców	%	Liczba świadczeń	%	Kwota wydatków w zł i gr	%
1.	Zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących	72	56,69	503	62,41	183776,00	77,48
2.	Zasiłki stałe dla osób pozostających w rodzinie	47	37,01	284	35,24	48468,93	20,43
3.	Macierzyński zasiłek okresowy	8	6,30	19	2,36	4944,00	2,08
Razem		127	100,00	806	100,00	237188,93	100,00

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

Bezrobocie jest głównym powodem wypłaty na terenie miasta świadczeń udzielonych w okresie maj-grudzień 2004. Stanowiły one ponad 90% liczby świadczeniobiorców, liczby świadczeń, jak i wielkości wydatkowanych środków finansowych (tabela 26). W okresie tym przyzано również 75 świadczeń na kwotę 6087 zł zasiłków okresowych przyznanych z powodu niepełnosprawności. Inne rodzaje świadczeń miały marginalne znaczenie.

Tabela 26

Świadczenia udzielone od 1 maja do 31 grudnia 2004 roku– zadania własne miasta

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeniobiorców	%	Liczba świadczeń	%	Kwota wydatków w zł i gr	%
1.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu bezrobocia	239	91,92	1292	94,24	134194	95,50
2.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu długotrwałej choroby	1	0,38	1	0,07	83	0,06
3.	Zasiłki okresowe przyznane z powodu niepełnosprawności	19	7,31	75	5,47	6087	4,33
4.	Inne przyczyny	1	0,38	3	0,22	147	0,10
Razem		260	100	1371	100	140511	100,00

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Tabela 27

Świadczenia udzielone od 1 stycznia do 30 kwietnia 2004 roku– zadania własne miasta

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeniobiorców	%	Liczba świadczeń	%	Kwota wydatków w zł i gr	%
1.	Składki za osoby pobierające zasiłek stały	30	28,85	114	30,24	3890	33,09
2.	Składki za osoby pobierające zasiłek stały wyrównawczy	62	59,62	225	59,68	6748	57,40
3.	Składki za osoby pobierające gwarantowany zasiłek okresowy	12	11,54	38	10,08	1119	9,52
Razem		104	100	377	100	11757	100

w tabeli nie uwzględniono

z. stały /1 składka/ - 34,00 za grudzień 2003

z. stały wyrównawczy /3 składki/ - 112,00 za grudzień 2003

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

Najczęściej powodem udzielania świadczeń z zakresu pomocy społecznej w roku 2002 oraz 2003 (biorąc pod uwagę liczbę rodzin) było bezrobocie. W roku 2002 z tego tytułu otrzymało pomoc 459 rodzin (co stanowi 48% objętych jakąkolwiek pomocą rodzin), w skład, których wchodziło 1259 osób (50,6% objętych jakąkolwiek pomocą osób- tabela 26). Podobnie sytuacja przedstawiała się w 2003 roku. Pomoc z tytułu bezrobocia otrzymało 392 rodziny, co stanowiło 40,1% wszystkich objętych pomocą rodzin. Liczba osób w rodzinach objętych pomocą z tytułu bezrobocia wynosiła 1042 (39,6% wszystkich osób objętych pomocą). Drugim powodem przyznawania pomocy (zarówno w roku 2002 jak i 2003) była niepełnosprawność. Pozostały znaczący powód wsparcia to ubóstwo, inne powody nie osiągają dwucyfrowych wielkości w strukturze udzielonej pomocy.

Rok 2004 przedstawia się nieco odmiennie. Ubóstwo pod względem liczby rodzin jak i liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy uplasowało się na pierwszym miejscu, przed bezrobociem oraz niepełnosprawnością (tabela 28).

Tabela 28

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej

Lp.	powód przyznania pomocy	2002				2003				2004			
		liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%
1.	ubóstwo	133	13,9	162	6,5	137	14,0	153	5,8	525	38,0	1270	33,0
2.	sieroctwo	1	0,1	3	0,1	1	0,1	3	0,1	1	0,1	3	0,1
	bezdomność	8	0,8	13	0,5	4	0,4	4	0,2	4	0,3	4	0,1
3.	potrzeba ochrony macierzyństwa	44	4,6	189	7,6	57	5,8	213	8,1	38	2,8	142	3,7
4.	bezrobocie	459	48,0	1259	50,6	392	40,1	1042	39,6	459	33,3	1449	37,6
5.	niepełnosprawność	217	22,7	534	21,5	316	32,3	993	37,7	300	21,7	825	21,4
6.	długotrwała lub ciężka choroba	47	4,9	201	8,1	17	1,7	49	1,9	19	1,4	43	1,1
7.	bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	27	2,8	107	4,3	17	1,7	106	4,0	17	1,2	85	2,2
9.	alkoholizm	16	1,7	16	0,6	34	3,5	69	2,6	15	1,1	25	0,6
10.	trudności w przystosowaniu się po opuszczeniu ZK	4	0,4	5	0,2	2	0,2	2	0,1	1	0,1	1	0,0
	zdarzenia losowe	x	x	x	x	x	x	x	x	1	0,1	2	0,1

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

Pod względem liczby rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej 30,2% stanowią rodziny składające się z jednej osoby (łącznie 255 rodzin – tabela 29).

Tabela 29

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2004 roku (liczba osób w rodzinie)

Lp.	liczba osób w rodzinie	2004			
		liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%
1.	1	255	30,2	255	10,8
2.	2	162	19,2	324	13,7
3.	3	166	19,6	498	21,0
4.	4	130	15,4	520	22,0
5.	5	77	9,1	385	16,3
6.	6 i więcej	55	6,5	384	16,2
	Razem	845	100	2366	100

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Pod względem liczby dzieci w rodzinach objętych świadczeniami przeważają rodziny posiadające dwójkę dzieci – 32,8%. Niewiele ustępuje im liczba rodzin z jednym dzieckiem (tabela 30).

Tabela 30

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2004 roku (liczba dzieci w rodzinie)

Lp.	liczba dzieci w rodzinie	2004			
		liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%
1.	1	129	32,0	341	21,2
2.	2	132	32,8	482	29,9
3.	3	88	21,8	430	26,7
4.	4	36	8,9	215	13,3
5.	5	11	2,7	74	4,6
6.	6	0	0,0	0	0,0
7.	7i więcej	7	1,7	70	4,3
Razem		403	100	1612	100

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

Prawie 13% wszystkich rodzin objętych pomocą społeczną w Nowym Mieście Lubawskim stanowią rodziny niepełne. W grupie rodzin niepełnych objętych pomocą przeważają rodziny z jednym dzieckiem. Stanowią one 40% wszystkich rodzin niepełnych. Pod względem liczby osób w rodzinach dominują rodziny z dwójką dzieci (tabela 31).

Tabela 31

Rodziny niepełne objęte pomocą społeczną w 2004

Lp.	liczba dzieci w rodzinie	2004			
		liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%
1.	1	48	44,0	96	29,8
2.	2	35	32,1	105	32,6
3.	3	17	15,6	68	21,1
4.	4 i więcej	9	8,3	53	16,5
Razem		109	100	322	100

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

O poziomie ubóstwa na obszarze gminy świadczyć może również liczba rodzin emerytów i rencistów korzystających z pomocy społecznej (tabela 30). Rodziny te stanowią 14,4% wszystkich rodzin objętych pomocą oraz ponad 12,3% liczby osób korzystających z pomocy. Przeważają (i to zdecydowanie) w tej grupie rodziny jednoosobowe (44,3% rodzin).

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Natomiast pod względem liczby osób są to rodziny cztero- i więcej osobowe (33 rodziny co daje 158 osób – tabela 32).

Tabela 32

Rodziny emerytów i rencistów objętych pomocą społeczną w 2004 roku

Lp.	liczba osób w rodzinie	2004			
		liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%
1.	1	54	44,3	54	18,1
2.	2	18	14,8	36	12,0
3.	3	17	13,9	51	17,1
4.	4 i więcej	33	27,0	158	52,8
Razem		122	100	299	100

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

W Nowym Mieście Lubawskim odbiorcą pomocy społecznej są często rodziny jednoosobowe. Świadczenia, które pobiera przyznawane są przede wszystkim z tytułu bezrobocia w formie zasiłku celowego lub w naturze.

Świadczenia rodzinne

Podstawa prawna:

- ustawa z dn. 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dn. 5 marca 2004 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2004 r., Nr 45, poz. 433)

Zanim ustawa o świadczeniach rodzinnych weszła w życie została znowelizowana. Zmiany wprowadza:

- ustawa z dn. 29 stycznia 2004 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2004 r., Nr 35, poz. 305)

Zmiany po wprowadzeniu:

- ustawa z dnia 30 lipca 2004 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 192, poz. 1963)

Ustawa o świadczeniach rodzinnych tworzy nowy system wsparcia dla rodziny. Wymienia dwie grupy świadczeń: 1) zasiłek rodzinny z systemem dodatków, 2) świadczenia opiekuńcze. Nowy system wsparcia wszedł w życie 1 maja 2004 r.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO LUBAWSKIE

Ustawa wprowadza nowe zasady przyznawania i wypłacania świadczeń. Zmienia przeznaczenie niektórych zasiłków, kryteria jakie muszą spełniać świadczeniobiorcy, wyznacza instytucje zajmujące się wypłacaniem świadczeń.

Według Art. 4.1. Ustawy o świadczeniach rodzinnych określa zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje: 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka; 2) opiekunowi faktycznemu dziecka; 3) osobie uczącej się.

Do zasiłku rodzinnego według art. 8.: przysługują dodatki z tytułu 1) urodzenia dziecka; 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego; 3) samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania; 4) samotnego wychowywania dziecka; 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego; 6) rozpoczęcia roku szkolnego; 7) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Art. 16. 1. Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: 1) niepełnosprawnemu dziecku; 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; 3) osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Art. 17. 1. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od dnia 01.05.2004 r. świadczenia rodzinne realizowane są jako zadania zlecone gminie. Do dnia 31.12.2004 r. przyjęto 1051 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych. Ogółem 664 rodziny zostały objęte tą formą pomocy. Łącznie na świadczenia rodzinne w analizowanym okresie wydatkowano 1864130,37.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Tabela 33

Ilość osób objęta świadczeniami rodzinnymi

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość osób objęta świadczeniem
1.	Zasiłki rodzinne	1188
2.	Dodatek z tytułu urodzenie dziecka	41
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	98
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	3
5.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	383
6.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	124
7.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	715
8.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły)	9
9.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły)	12
10.	Zasiłki pielęgnacyjne	204
11.	Świadczenia pielęgnacyjne	87

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

W 2004 złożono na terenie miasta 474 wnioski o dodatki mieszkaniowe, z tego przyznano świadczenia 277 gospodarstwom domowym o strukturze przedstawionej w tabeli 34.

Tabela 34

Typy gospodarstw domowych objętych dodatkami mieszkaniowymi

Lp.	Typ gospodarstwa domowego	Liczba gospodarstw
1.	1-osobowe	52
2.	2-osobowe	38
3.	3-osobowe	45
4.	4-osobowe	63
5.	5-osobowe	38
6.	6-osobowe i więcej	41

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

Kwota wypłaconych dodatków wynosiła ogółem 292971,38 i charakteryzowała się przedstawioną w tabeli 35 strukturą.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Tabela 35

Liczba przyznawanych dodatków mieszkaniowych w rozbiciu na ich wysokość

Lp.	Kwota dodatku	Ilość
1.	do 20 zł miesięcznie	10
2.	20-40 zł miesięcznie	42
3.	40-60 zł miesięcznie	69
4.	60-80 miesięcznie	85
5.	80-100 miesięcznie	103
6.	100 zł i więcej miesięcznie	331

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

Średnia wysokość dodatku mieszkaniowego kształtowała się na poziomie 109,67 zł.

W okresie maj-czerwiec 2004 w zakresie świadczeń rodzinnych największą sumę środków pochłonęły zasiłki rodzinne z dodatkami (tabela 36). Również pod względem liczby świadczeń zasiłki rodzinne z dodatkami przeważały znacznie nad pozostałymi kategoriami świadczeń.

Tabela 36

Wydatki na świadczenia i świadczeniobiorcy w zakresie świadczeń rodzinnych za okres maj-grudzień 2004 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	390521	8496
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	896376	5295
2.1.	urodzenia dziecka	19000	38
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	228207	556
2.3.	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	8773	22
2.4.	samotnego wychowywania dziecka	496956	2718
2.5.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	74030	1143
2.5.1.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	14950	299
2.5.2.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	59080	844
2.6.	rozpoczęcia roku szkolnego	63090	701
2.7.	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	6320	117
2.7.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	3280	41
2.7.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	3040	76
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami	1286897	13791
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	198000	1375
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	252658	605
6.	Świadczenia opiekuńcze	450658	1980
7.	Razem	1737555	15771

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

Wydatki na ubezpieczenia społeczne (tj. ubezpieczenie emerytalne i rentowe) zdecydowanie przeważają nad wydatkami na ubezpieczenia zdrowotne i stanowią ponad 91%

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

wydatkowanych z tytułu ubezpieczeń społecznych i ubezpieczeń zdrowotnych kwot (tabela 37). Pod względem liczby świadczeń ubezpieczenia społeczne stanowią prawie 72% liczby świadczeń.

Tabela 37

Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w zakresie świadczeń rodzinnych za okres maj-grudzień 2004 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki	Liczba świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	79977	588
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	7905	229
	Razem	87882	817

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

4. Grupy wymagające wsparcia

4.1. Osoby niepełnosprawne

Z tytułu niepełnosprawności w roku 2002 przyznano świadczenia 217 rodzinom stanowi to 22,7% liczby rodzin objętych pomocą oraz 21,5% liczby osób (tabela 38). W porównaniu do roku 2003 liczba przyznanych świadczeń z tytułu niepełnosprawności wzrosła aż o 99 rodzin, co stanowi prawie 46% wzrost (natomiast liczba osób w rodzinach wzrosła o 459). W 2004 roku liczba rodzin spadła nieznacznie (5% spadek w porównaniu do roku 2002).

Tabela 38

Przyznane świadczenia z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności

powód przyznania pomocy	2002				2003				2004			
	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%
niepełnosprawność	217	22,7	534	21,5	316	32,3	993	37,7	300	21,7	825	21,4
wszystkie	956	100	2489	100	977	100	2634	100	1380	100	3849	100

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

Świadczenia udzielone w 2003 roku z powodu niepełnosprawności to zasiłki stałe ogółem (7,4% liczby świadczeń), zasiłki stałe wyrównawcze (7,9%) oraz renta socjalna (5,6% - tabela 39). Pod względem wielkości środków finansowych przeważają zasiłki stałym ogółem, wyprzedzając o 8,8% rentę socjalną.

Tabela 39

Świadczenia udzielone w 2003 roku z powodu niepełnosprawności – zadania zlecone mieście

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	%	liczba świadczeń	%	liczba osób w rodzinach	%	Kwota w zł	%
1.	Zasiłki stałe ogółem	90	12,6	886	7,4	390	19,0	368946	33,1
2.	Zasiłki stałe wyrównawcze	114	15,9	949	7,9	240	11,7	241395	21,7
3.	Renta socjalna	84	11,7	674	5,6	243	11,8	270382	24,3
4.	Razem	715	100	11998	100	2058	100	1114861	100

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

Wśród osób niepełnosprawnych przeważają osoby bierne zawodowo – 87,4% (tabela 40). Pracujący stanowią 8,5%. Osoby z obszaru miasta charakteryzują się niską aktywnością zawodową. Tylko 12,5% niepełnosprawnych jest aktywnych zawodowo.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Tabela 40

Osoby niepełnosprawne na rynku pracy

Wyszczególnienie	Ogółem	%	Aktywni zawodowo						Bierni zawodowo		Nieustalony status na rynku pracy	
			razem	%	pracujący	%	bezrobotni	%	osoby	%	osoby	%
Warmińsko-mazurskie	180168	100	28067	15,6	21497	11,9	6570	3,6	151477	84,1	624	0,3
Miasto Nowe Miasto Lubawskie	1772	100	221	12,5	150	8,5	71	4,0	1549	87,4	2	0,1

Źródło: Spis powszechny 2002

Niepełnosprawność dotyka w nieco większym stopniu kobiety (53,3%) niż mężczyzn (46,7%- tabela 41).

Tabela 41

Liczba osób niepełnosprawnych – miasto Nowe Miasto Lubawskie

wyszczególnienie	osoby niepełnosprawne		
	razem	mężczyźni	kobiety
miasto Nowe Miasto Lubawskie	1772	827	945
w %			
miasto Nowe Miasto Lubawskie	100	46,7	53,3

Źródło: GUS 2002 NSP

Jak wynika z badań przeprowadzonych na reprezentatywnej próbie osób niepełnosprawnych w województwie warmińsko-mazurskim około 20% bezrobotnych nie posiada żadnego źródła dochodu. Usługi placówek pomocy społecznej są w opinii osób niepełnosprawnych raczej dostępne: możliwość dotarcia nie stanowi problemu dla 57 % niepełnosprawnych, brak potrzeby sygnalizuje 27,4 %, to jest łącznie 84,5 %. Tylko około 15,6 % osób niepełnosprawnych nie ma możliwości korzystania z tych placówek, z których chcą (tabela 42).

Tabela 42

Korzystanie z usług placówek mogących wspierać osoby niepełnosprawne
(dostępność w opiniach respondentów)

Placówki mogące wspierać niepełnosprawnych	% osób niepełnosprawnych mających możliwość korzystania			
	Tak	Nie	brak potrzeby	Ogółem
Usługi placówek pomocy społecznej	57,0	15,6	27,4	100,0
Rehabilitacja medyczna	53,0	22,4	24,6	100,0
Usługi placówek kulturalnych	28,6	38,5	32,9	100,0
Usługi placówek oświatowych	26,4	30,3	43,3	100,0
Innych placówek tego typu	10,6	30,2	59,2	100,0

Źródło: Sytuacja rodzin w województwie warmińsko – mazurskim. Problemy i zagrożenia. Raport z badań. PTS. Olsztyn, lipiec 2001 r

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Główne przyczyny braku możliwości korzystania z usług placówek związane są z problemami finansowymi oraz problemami komunikacyjnymi (tabela 43)

Tabela 43

Przyczyny braku możliwości korzystania z usług placówek mogących wspierać osoby niepełnosprawne w opiniach respondentów (respondenci mieli możliwość więcej niż jednego wskazania)

Wyszczególnienie przyczyny	%
Problemy finansowe	39,5
Problemy komunikacyjne	28,3
Brak zainteresowania	13,8
Nie wiem o takich możliwościach	13,8
Problemy architektoniczne	11,2
Inne przyczyny	3,9
Brak odpowiedzi	16,4

Źródło: Sytuacja rodzin w województwie warmińsko – mazurskim. Problemy i zagrożenia. Raport z badań. PTS. Olsztyn, lipiec 2001 rok

4.2. Osoby uzależnione²

Alkoholizm. Działania gminy dotyczące tej grupy społecznej zawarte są w rocznych programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zgodnie z zapisem art. 4 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, miasto opracowuje gminny program rozwiązywania problemów alkoholowych. Środki na realizację programów stanowią wpłaty pobierane przez gminy za zezwolenia wydawane na sprzedaż detaliczną alkoholu i w gastronomii oraz tak zwane zezwolenia jednorazowe.

Na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie w latach 2003 udzielono wsparcia z przyczyn alkoholizmu 120 rodzinom. Stanowi to przeszło 18% wszystkich przyczyn przyznawania świadczeń.

Według badań Instytutu Psychiatrii i Neurologii około 2-3% całej populacji uzależniona jest od alkoholu. W województwie warmińsko-mazurskim spożycie alkoholu jest nieznacznie wyższe od średniej krajowej, wynosi ok. 10 litrów czystego spirytusu na jednego

---

² Ze względu na fakt, że na obszarze gminy nie były przeprowadzane badania dotyczące zjawiska alkoholizmu i narkomanii wśród młodzieży do oceny tych zjawisk posłużono się badaniami przeprowadzonymi w województwie. W listopadzie 2003 r. zrealizowano audytoryjne badania ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych województwa warmińsko-mazurskiego. Badania przeprowadzono według metodologii międzynarodowego projektu podjętego z inicjatywy Co-operation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs (Pompidou Group) działającej przy Radzie Europy i koordynowanego przez CAN ze Sztokholmu. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

mieszkańca w skali roku. Jednak bliskość granicy oraz dostępność innych nielegalnych źródeł, pozwala przypuszczać, że rzeczywiste spożycie jest jeszcze większe.

Prowadzone dotychczas badania wpływu alkoholu na życie rodzinne wykazały, iż stymuluje on, bądź pogłębia stany wykołajenia społecznego sprawców przestępstw oraz utrwala procesy dezorganizacji życia rodzinnego, wywołujące patologiczne typy zachowań dzieci z tych rodzin.

W województwie warmińsko-mazurskim, podobnie jak i w całym kraju, również około 20% nastolatków nadużywa alkoholu w sposób przynoszący poważne szkody dla rozwoju fizycznego, psychicznego i moralnego. Ponadto, z dostępnych źródeł wynika, iż w przypadku młodzieży w wieku 7 - 18 lat, zachodzą niepokojące zjawiska i procesy. Obniża się wiek inicjacji alkoholowej: pierwszy kontakt przed ukończeniem 12 roku życia ma miejsce w 64,6%, a pomiędzy 13 a 15 rokiem życia w przypadku 31,9% dzieci i młodzieży, co oznacza, iż tylko 4,5% osób sięgnęło po alkohol w późniejszym okresie. Zacierają się też różnice wieku inicjacji i częstotliwości spożywania alkoholu występująca poprzednio pomiędzy chłopcami a dziewczętami. Rośnie częstotliwość spożywania alkoholu oraz dawki wypijanej jednorazowo a także spada odsetek deklarujących całkowitą abstynencję.

Tabela 44

Ocena dostępności poszczególnych substancji jako łatwa

Poziom klasy	Rodzaj substancji	Warmińsko-Mazurskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Piwo	54,5	67,9
	Wino	44,9	55,4
	Wódka	36,2	45,7
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Piwo	77,3	89,5
	Wino	70,3	82,9
	Wódka	65,8	77,3

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn wrzesień 2004.

W przypadku piwa, wina oraz wódki odsetek gimnazjalistów w województwie, którzy ocenili możliwość ich zdobycia jako „bardzo łatwą” jest o ok. 20% niższy niż w skali ogólnopolskiej. Tendencja ta utrzymuje się także w grupie starszej młodzieży, choć różnice w stosunku do średniej dla całego kraju są nieco mniejsze i sięgają ok. 15%.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Napoje alkoholowe, chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 88,1% uczniów z młodszej grupy i 96,9% uczniów starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle powszechne, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto- szesnastolatków i 69,6% siedemnasto-osiemnastolatków.

Tabela 45

Ekspozycja na propozycje poszczególnych substancji

Poziom klasy	Rodzaje substancji	Warmińsko-Mazurskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Piwo	74,3	83,4
	Wino	45,8	47,5
	Wódka	49,1	56,4
	Bimber	22,5	20,2
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Piwo	90,9	93,2
	Wino	55,8	61,0
	Wódka	70,8	77,4
	Bimber	23,3	25,4

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn wrzesień 2004.

Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 19,6% uczniów z młodszej kohorty i 37,1% ze starszej grupy. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 45,2% uczniów młodszych i 22,6% uczniów starszych. Zarówno palenie tytoniu jak picie napojów alkoholowych jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Substancje psychoaktywne. Systematycznie rośnie też liczba dzieci i młodzieży zażywających substancje psychoaktywne (tabela 46). Zestawienie wyników badań ankietowych prowadzonych w środowiskach lokalnych województwa warmińsko-mazurskiego z wynikami ogólnopolskimi potwierdza, że zjawisko to utrzymuje się na poziomie od 12 do 15% populacji.

Tabela 46

Używanie substancji kiedykolwiek w życiu

Poziom klasy	Wyszczególnienie	Warmińsko-Mazurskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Marihuana lub haszysz	17,9	19,2
	Substancje wziewne	8,3	9,3
	Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	15,8	17,3
	Amfetamina	4,1	6,0
	LSD lub inne halucynogeny	1,6	2,5
	Crack	1,5	1,6
	Kokaina	1,8	2,2
	Heroina	2,0	1,8
	Ecstasy	2,9	2,8

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Poziom klasy	Wyszczególnienie	Warmińsko-Mazurskie	Polska
	Grzyby halucynogenne	3,7	3,5
	Alkohol razem z tabletkami	6,3	8,4
	Alkohol razem z marihuaną	10,4	11,3
	Sterydy anaboliczne	2,3	2,9
	Polska heroina (kompot)	3,7	2,3
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Marihuana lub haszysz	35,2	36,7
	Substancje wziewne	6,3	6,3
	Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	19,1	20,1
	Amfetamina	10,2	15,4
	LSD lub inne halucynogeny	3,2	4,2
	Crack	0,7	1,4
	Kokaina	1,3	2,4
	Heroina	1,8	2,2
	Ecstasy	5,5	5,8
	Grzyby halucynogenne	4,8	4,9
	Alkohol razem z tabletkami	13,5	14,6
	Alkohol razem z marihuaną	21,4	23,4
	Sterydy anaboliczne	5,5	3,5
	Polska heroina (kompot)	1,7	1,2

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn wrzesień 2004.

Tabela 47

Ocena dostępności poszczególnych substancji jako łatwa

Poziom klasy	Rodzaj substancji	Warmińsko-Mazurskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Marihuana lub haszysz	12,6	15,7
	LSD lub inny środek halucynogeny	7,2	8,6
	Amfetamina	8,4	11,8
	Leki uspokajające lub nasenne	18,4	19,6
	Crack	6,0	7,4
	Kokaina	7,5	8,3
	Ecstasy	8,6	9,6
	Heroina	8,6	8,5
	Grzyby halucynogenne	11,5	10,8
	GHB	6,3	6,9
	Substancje wziewne	29,8	28,6
	Sterydy anaboliczne	10,5	13,8
	Polska heroina (kompot)	10,1	10,5
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Marihuana lub haszysz	22,2	23,1
	LSD lub inny środek halucynogeny	8,5	9,8
	Amfetamina	14,4	17,5
	Leki uspokajające lub nasenne	21,4	21,7

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Poziom klasy	Rodzaj substancji	Warmińsko-Mazurskie	Polska
	Crack	5,6	6,0
	Kokaina	7,5	7,4
	Ecstasy	12,1	11,9
	Heroina	7,9	7,9
	Grzyby halucynogenne	14,8	12,3
	GHB	6,0	5,7
	Substancje wziewne	39,1	35,1
	Sterydy anaboliczne	20,3	19,8
	Polska heroina (kompot)	10,5	8,4

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn 09. 2004.

Odsetek młodzieży z Warmii i Mazur, którzy określają możliwość zdobycia amfetaminy jako „bardzo łatwą” jest o ok. 30% niższy niż średnio w Polsce. Wyraźne różnice sięgające 25% dotyczą także sterydów anabolicznych oraz konopi indyjskich. W tym ostatnim przypadku odsetek uczniów, którzy uznali możliwość uzyskania tej substancji za „bardzo łatwą” jest w województwie warmińsko-mazurskim o prawie 1/5 niższy niż w badaniach ogólnopolskich.

Używanie substancji psychoaktywnych wydaje się mieć związek z ekspozycją na propozycje poszczególnych substancji. Najczęściej proponowanym narkotykiem jest marihuana i haszysz (tabela 48).

Tabela 48

Ekspozycja na propozycje poszczególnych substancji

Poziom klasy	Rodzaje substancji	Warmińsko-Mazurskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Marihuana lub haszysz	21,1	21,6
	LSD	2,3	3,4
	Amfetamina	5,7	8,6
	Leki uspokajające lub nasenne	4,8	5,7
	Crack	2,2	2,7
	Kokaina	3,1	3,8
	Ecstasy	4,6	4,9
	Heroina	4,1	3,6
	Sterydy anaboliczne	5,2	5,3
	Polska heroina (kompot)	3,7	3,4
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Marihuana lub haszysz	33,6	34,8
	LSD	2,9	4,6
	Amfetamina	11,4	16,8
	Leki uspokajające lub nasenne	6,5	6,6
	Crack	2,2	2,1
	Kokaina	3,2	3,5
	Ecstasy	9,0	8,1
	Heroina	3,5	3,4
	Sterydy anaboliczne	9,4	8,7
	Polska heroina (kompot)	3,5	2,2

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn 09.2004.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Na drugim miejscu jest amfetamina. Najłatwiej narkotyki można dostać w dyskotekach i barach (tabela 49).

Tabela 49

Miejsca gdzie łatwo kupić marihuanę lub haszysz

Poziom klasy	Rodzaj substancji	Warmińsko-Mazurskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Nie znam takich miejsc	48,5	46,3
	Ulica, park	17,9	22,8
	Szkoła	21,2	23,4
	Dyskoteka, bar	27,2	32,3
	Mieszkanie diler	24,6	22,9
	Inne miejsce	7,0	6,4
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Nie znam takich miejsc	37,6	35,7
	Ulica, park	25,4	30,9
	Szkoła	31,7	33,2
	Dyskoteka, bar	40,1	43,6
	Mieszkanie diler	29,5	28,9
	Inne miejsce	7,3	6,8

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn 09 2004.

O potrzebie rozwiązywania problemów związanych z używaniem narkotyków świadczy fakt, że od roku 1999 wzrasta liczba przestępstw wśród nieletnich związanych z naruszaniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (tabela 50).

Tabela 50

Czyny nieletnich (13-17 lat) naruszających przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w województwie warmińsko-mazurskim

Czyny	Rok			
	1999	2000	2001	2002
Ogółem przestępstw stwierdzonych	569	1231	1929	3567
Czyny nieletnich	134	188	198	559

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn 09 2004.

4.3. Osoby długotrwale bezrobotne

Z tytułu bezrobocia w mieście Nowe Miasto Lubawskie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał w 2003 roku świadczenia 392 rodzinom (tabela 51), co stanowi 40,1% liczby osób w rodzinach. Świadczenia te w stosunku do roku poprzedniego (gdzie tego typu

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

pomocą objęto 459 rodzin) spadły o 14,6% (spadek był zbliżony również pod względem liczby osób w rodzinach objętych tego typu pomocą i wyniósł 17,2%).

Tabela 51

Przyznane świadczenia z powodu bezrobocia

powód przyznania pomocy	2002				2003				2004			
	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%
bezrobocie	459	48,0	1259	50,6	392	40,1	1042	39,6	459	33,3	1449	37,6
wszystkie	956	100	2489	100	977	100	2634	100	1380	100	3849	100

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

Pod względem liczby osób długotrwale bezrobotnych przeważają osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (tabela 52). Stanowią oni prawie 70% ogółu długotrwale bezrobotnych (a więc pozostających bez pracy powyżej roku). Wskaźnik ten jest jeszcze wyższy w przypadku długotrwale bezrobotnych kobiet, przekraczając 74% udział długotrwale bezrobotnych kobiet pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy w ogólnej liczbie długotrwale bezrobotnych kobiet). Osoby długotrwale bezrobotne z terenu miasta Nowe Miasto Lubawskie stanowią 23,2% osób długotrwale bezrobotnych z terenu całego powiatu.

Tabela 52

Liczba długotrwale bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy (stan na 30.09. 2004)

Czas pozostawania bez pracy	miasto Nowe Miasto Lubawskie		Powiat nowomiejski	
	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
12 - 24	158	95	660	363
pow. 24	364	274	1591	1178
RAZEM:	522	369	2251	1541

Źródło: PUP Nowe Miasto Lubawskie

Według stanu na dzień 30.09.2004 roku osoby długotrwale bezrobotne stanowiły ponad 49% wszystkich bezrobotnych. W całym analizowanym okresie wśród długotrwale bezrobotnych przeważają osoby pozostające bez pracy ponad 24 miesiące (tabela 53). Sytuacja ta odnosi się szczególnie w odniesieniu do kobiet (np. w 2004 prawie 59%

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

długotrwale bezrobotnych mężczyzn to mężczyźni pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy, natomiast w odniesieniu do kobiet udział ten przekroczył 74%).

Tabela 53

Liczba osób długotrwale bezrobotnych w rozbiciu na poszczególne lata

Rok	Liczba długotrwale bezrobotnych ogółem według okresu pozostawania bez pracy					
	12-24 miesiące ogółem		pow. 24 miesięcy ogółem		razem	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
2001	271	168	391	309	662	477
2002	220	111	418	320	638	431
2003	181	93	405	304	586	397
30.09.2004	158	95	364	274	522	369
w %						
2001	40,9	35,2	59,1	64,8	100,0	100,0
2002	34,5	25,8	65,5	74,2	100,0	100,0
2003	30,9	23,4	69,1	76,6	100,0	100,0
30.09.2004	30,3	25,7	69,7	74,3	100,0	100,0

Źródło: PUP Nowe Miasto Lubawskie

4.4. Pozostałe grupy

Osoba bezdomna jest osobą niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. Z powodu bezdomności przyznano w Nowym Mieście Lubawskim w roku 2003 i 2004 świadczenia czterem osobom (tabela 54).

Tabela 54

Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej

powód przyznania pomocy	2002				2003				2004			
	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%
bezdomność	8	0,8	13	0,5	4	0,4	4	0,2	4	0,3	4	0,1
wszystkie	956	100	2489	100	977	100	2634	100	1380	100	3849	100

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Rodziny niepełne. Rodzina niepełna składa się z jednego rodzica (matki lub ojca) i przynajmniej jednego dziecka, niezależnie od wieku i stanu cywilnego dziecka.

W mieście Nowe Miasto Lubawskie samotne matki stanowią 15,9% wszystkich rodzin, zaś samotni ojcowie 1,8%. W województwie samotne matki stanowią 22,6% wszystkich rodzin (tabela 55).

Tabela 55

Rodziny niepełne w mieście Nowe Miasto Lubawskie

województwo			miasto Nowe Miasto Lubawskie		
Wyszczególnienie	Rodziny		Wyszczególnienie	Rodziny	
	w tysiącach	w %		liczba	w %
OGÓLEM	300,9	100	OGÓLEM	2992	100
Samotne matki	67,9	22,6	Samotne matki	477	15,9
Samotni ojcowie	7,7	2,6	Samotni ojcowie	53	1,8

Źródło: NSP GUS 2002

W mieście Nowe Miasto Lubawskie objętych pomocą społeczną jest 109 rodzin niepełnych. Większość z nich utrzymuje jedno dziecko – 44% wszystkich rodzin niepełnych objętych pomocą (tabela 56).

Tabela 56

Rodziny niepełne objęte pomocą społeczną w 2004

Lp.	liczba dzieci w rodzinie	liczba rodzin	%	liczba osób w rodzinach	%
1.	1	48	44,0	96	29,8
2.	2	35	32,1	105	32,6
3.	3	17	15,6	68	21,1
4.	4 i więcej	9	8,3	53	16,5
Razem		109	100	322	100

Źródło: Sprawozdania MOPS w Nowym Mieście Lubawskim

Rodziny niepełne w województwie warmińsko-mazurskim miały znacznie mniej dzieci na utrzymaniu - większość z nich (63,1% matek i 66,1% ojców) utrzymywało tylko jedno dziecko, dwoje odpowiednio 26,0% i 24,1%, a troje i więcej 10,9% matek i 9,7% ojców.

5. Infrastruktura społeczna

Podstawowymi cechami infrastruktury społecznej jest niematerialny charakter jej usług oraz różny stopień ich obligatoryjności. Pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym a infrastrukturą społeczną zachodzi sprzężenie zwrotne. Polega ono na tym, że rozwój ten tworzy materialne podstawy do rozwoju infrastruktury społecznej, natomiast rozwój infrastruktury poprzez wzrost poziomu efektywności kapitału ludzkiego i popytu na nowe usługi społeczne przyspiesza rozwój społeczno-gospodarczy na szczeblu lokalnym.

5.1. Szkoły, ośrodki kultury i sportu

Na terenie miasta Nowe Miasto Lubawskie funkcjonują następujące jednostki szkolne:

- Przedszkole Miejskie – ul. 1000-lecia;
- Gimnazjum – ul. Działyńskich;
- Szkoła Podstawowa – ul Jagiellońska;
- Zespół Szkół Rolniczych – ul. Grunwaldzka;
- Zespół Szkół im. C.K. Norwida– ul. 3 maja;
- Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych - ul. Tysiąclecia.

Najważniejsze informacje dotyczące liczby placówek, uczniów oraz absolwentów szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego, zawodowego oraz ogólnokształcącego przedstawiają tabele 57 i 58.

Tabela 57

Szkolnictwo w Nowym Mieście Lubawskim

Rok szkolny	Przedszkola			Szkoły podstawowe			Gimnazja		
	liczba placówek	Miejsca	dzieci	liczba placówek	uczniowie	absolwenci	liczba placówek	uczniowie	absolwenci
1990/1991	4	422	316	2	1826	-	-	-	-
1992/1993	2	225	271	2	1841	-	-	-	-
1994/1995	2	235	297	2	1816	235	-	-	-
1996/1997	2	230	256	2	1773	217	-	-	-
1998/1999	1	130	162	2	1681	231	-	-	-
1999/2000	1	130	177	2	1392	234	1	235	-
2000/2001	1	150	167	2	1129	431	1	426	-
2001/2002	1	150	162	1	1088	194	1	617	-
2002/2003	1	150	170	1	993	228	1	619	220
2003/2004	1	150	168	1	966	177	1	605	192

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Nowego Miasta Lubawskiego na lata 2004-2013/ strategia rozwoju społeczno-gospodarczego/

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

Tabela 58

Szkolnictwo ponadgimnazjalne w Nowym Mieście Lubawskim

Rok szkolny	Szkoły zawodowe			Technika zawodowe			Licea ogólnokształcące		
	liczba placówek	Uczniowie	absolwenci	liczba placówek	uczniowie	absolwenci	liczba placówek	uczniowie	absolwenci
1990/1991	2	549	121	1	119	41	1	325	53
1992/1993	3	671	203	3	100	-	1	377	67
1994/1995	2	738	222	3	205	-	1	402	91
1996/1997	2	795	217	3	258	61	1	408	86
1998/1999	2	818	244	3	340	83	1	461	95
1999/2000	2	747	269	5	403	60	1	496	96
2000/2001	2	721	228	6	533	61	1	565	101
2001/2002	1	419	282	6	428	96	1	434	128
2002/2003	3	339	194	9	478	88	1	508	124
2003/2004	3	-	-	10	-	-	1	-	-

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Nowego Miasta Lubawskiego na lata 2004-2013/ strategia rozwoju społeczno-gospodarczego/

Na terenie miasta przy ulicy Działyńskich, funkcjonuje biblioteka publiczna (tabela 59) oraz przy ulicy 3 Maja biblioteka pedagogiczna.

Tabela 59

Biblioteki publiczne

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Księgozbiór w wolumenach	Czytelniczy	Wypożyczenia w wolumenach	
				ogółem	na 1 czytelnika per r
Powiat nowomiejski	16	200607	7304	146884	20,1
Miasto Nowe Miasto Lubawskie	1	50224	2616	46355	17,7

Źródło: Rocznik statystyczny WUS Olsztyn, 2003

Najważniejszymi ośrodkami kultury i sportu są w Nowym Mieście Lubawskim następujące placówki:

- Nowomiejski Dom Kultury - ul 19 Stycznia;
- Muzeum Ziemi Lubawskiej - ul 19 Stycznia;
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Bogusławskiej - ul. Działyńskich;
- Nowomiejskie Towarzystwo Kultury;
- Kino "Harmonia" - ul. Rynek 1;
- Ośrodek Sportu i Rekreacji - ul. Jagiellońska;

- Hala OSiR - ul. Jagiellońska;
- Klub Sportowy "Drwęca" - ul. Jagiellońska;
- Automobilklub Nowomiejski - ul. Grunwaldzka;
- UKS "HERKULES" Szkoła Podstawowa;
- Grodzickie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej;
- Olimpiady Specjalne Polska - Sekcja Sportowa "Rakieta" przy PPD Warsztaty Terapii Zajęciowej;
- Wypożyczanie kajaków i organizacja spływów.

5.2. Zabezpieczenie zdrowotne

Oдноśnie zabezpieczenia zdrowotnego na terenie miasta funkcjonują następujące placówki:

- Pogotowie Ratunkowe - ul. Mickiewicza
- Szpital - ul. Mickiewicza
- Przychodnia Nr 1 - ul. Mickiewicza
- Przychodnia Eskulap - ul. Grunwaldzka
- Apteka Malwa - ul. Grunwaldzka
- Apteka Jola - ul. 19 Stycznia
- Apteka Pod Orłem - ul. Rynek

6. Organizacje pozarządowe

Aktywna działalność organizacji pozarządowych prowadzących określoną przez ustawę działalność pożytku publicznego, czyli działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych, jest istotną cechą społeczeństwa demokratycznego a także ważnym elementem aktywizującym społeczność lokalną, w tym społeczność miasta Nowe Miasto Lubawskie.

Istotne znaczenie dla ich funkcjonowania ma także wymiana doświadczeń między organizacjami oraz współpraca z samorządem miasta.

Wykaz:

- Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych w Nowym Mieście Lubawskim. Zakres działania:
  - działanie na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, tworzenie warunków przestrzegania wobec nich prawa, prowadzenie niepełnosprawnych do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz wspieranie ich rodzin, wspieranie i promowanie twórczości artystycznej oraz jej prezentacja, współdziałanie z administracją rządową, samorządową, kościołami, związkami wyznaniowymi, stowarzyszeniami oraz środkami masowego przekazu.
- Stowarzyszenie kulturalno-oświatowe w Nowym Mieście Lubawskim. Zakres działania: rozwijanie kultury narodowej, udzielanie wszechstronnej pomocy społecznym inicjatywom uczestnictwa w kulturze i oświacie, upowszechnianie wartości kultury i oświaty;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Nowym Mieście Lubawskim;
- Polski Związek Niewidomych – koło terenowe;
- Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej "Ziemia Nowomiejska";
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Nowomiejskiej;
- Stowarzyszenie Kupców Nowomiejskich;
- "Nazaret" - Świetlica Dla Dzieci Im. Bł. Ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego;
- Rejonowe Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Bezrobotnym;
- Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego;
- Polskie Towarzystwo Dysleksji - Oddział Terenowy Przy Zarządzie Miejskim Towarzystwa Przyjaciół Dzieci;
- Polski Czerwony Krzyż - Zarząd Rejonowy;
- Stowarzyszenie "Wspólne Dobro";
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - Zarząd Oddziału Miejskiego;

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
- Polski Komitet Pomocy Społecznej
- Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych z siedzibą w Nowym Mieście Lubawskim

II. UWARUNKOWANIE ZEWNĘTRZNE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. Ujęcie regionalne

Województwo warmińsko-mazurskie należy do tych województw, gdzie problemy społeczne i społeczno-ekonomiczne dotyczą coraz szerszych grup mieszkańców regionu.

Szczególnie odczuwalny w naszym regionie jest gwałtowny wzrost bezrobocia, który z roku na rok obniża stopę życiową ludności. Województwo od lat należy do najbiedniejszych w kraju. Ubóstwo wielu rodzin stało się obecnie faktem; wzrasta liczba osób bezdomnych; nasilają się zjawiska patologii społecznych, takie jak alkoholizm, narkomania, przestępczość itp. Zjawiska te wydają się być szczególnie dotkliwie odczuwalne właśnie w regionie Warmii i Mazur, gdzie stopa bezrobocia od kilku już lat osiąga najwyższy w kraju poziom. Województwo obejmuje swym zasięgiem również rozległe tereny popegeerowskie, które w szczególnym stopniu narażone są na występowanie negatywnych zjawisk społeczno-ekonomicznych.

Poziom zamożności mieszkańców regionu jest jednym z najniższych w kraju, co, biorąc pod uwagę stagnację na rynku pracy, brak ofert pracy oraz wzrastającą z roku na rok stopę bezrobocia, tworzy niezwykle trudną i złożoną sytuację społeczno-ekonomiczną. Tym negatywnym trendom sprzyjają takie czynniki, jak: wzrost kosztów eksploatacji mieszkań, realne zagrożenie eksmisją, wzrost kosztów związanych z ochroną zdrowia, leczeniem itp.

W takich warunkach pomoc społeczna odgrywa znaczącą rolę. W związku ze złożonością i zasięgiem problemów społecznych regionu Warmii i Mazur, gdzie dziedziczenie biedy i bezdomności staje się dla wielu rodzin codziennością, stale rośnie liczba osób oczekujących pomocy, zarówno materialnej, jak i szeroko rozumianego poradnictwa, podczas, gdy środki finansowe, jakimi dysponują instytucje pomocy społecznej, są coraz bardziej niewystarczające w stosunku do potrzeb.

Zadaniom pomocy społecznej towarzyszą zasadnicze zmiany „jakościowe” problemów, które w znacznym stopniu dotyczą osób i rodzin, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Do niedawna byli to przede wszystkim ludzie starzy, a także osoby niepełnosprawne, rodziny wielodzietne i rodziny osób uzależnionych od alkoholu. Obecnie wśród podopiecznych przeważającą grupę stanowią osoby w tzw. wieku produkcyjnym, które z powodu bezrobocia lub zbyt niskich dochodów nie dysponują wystarczającymi środkami na

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO
LUBAWSKIE**

---

utrzymanie, szukając wsparcia z uwagi na trudności w rozwiązywaniu innych istotnych problemów.

Podstawowe problemy w zakresie polityki społecznej w regionie Warmii i Mazur:

1. W województwie warmińsko-mazurskim na przestrzeni ostatnich 5 lat utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie stopa bezrobocia. W ostatnich latach wzrosła liczba gmin, zagrożonych bezrobociem strukturalnym. Stale utrzymuje się też wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych wśród ogółu osób pozostających bez zatrudnienia.
2. W województwie warmińsko-mazurskim na przestrzeni ostatnich 6 lat (1998-2003) liczba rodzin i osób, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wykazywała zmienne tendencje. W latach 1998-2000 wykazywała tendencje spadkowe, natomiast w latach 2001-2003 wzrostowe. U podłoża tendencji spadkowych nie leży jednak spadek zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej (w okresie 1998-2000), ale raczej niewystarczająca wielkość środków finansowych zarówno z budżetu państwa (Wojewody) na realizację zadań zleconych, jaki i środków finansowych z budżetu gmin na realizację zadań własnych. W związku z tym liczba osób zgłaszających zapotrzebowanie na pomoc jest często znacznie wyższa od liczby wydawanych decyzji administracyjnych o przyznaniu pomocy (świadczenia). Według danych z ośrodków pomocy społecznej, na terenie województwa warmińsko-mazurskiego liczba osób potrzebujących wsparcia jest już, od co najmniej dwóch lat, wyższa od liczby wydawanych decyzji administracyjnych, dotyczących przyznania świadczenia. Wzrost od roku 2001 liczby osób, którym udzielona została pomoc nie oddaje jednak w pełni stanu zapotrzebowania na świadczenia społeczne.
5. Dominującymi powodami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w województwie warmińsko-mazurskim są: bezrobocie, ubóstwo oraz bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Wydaje się to zrozumiałe z uwagi na fakt, że w regionie Warmii i Mazur od kilku już lat notuje się najwyższą w kraju stopę bezrobocia, a poziom zamożności mieszkańców województwa jest jednym z najniższych w Polsce. Najrzadziej pomoc udzielana była z powodu: klęski żywiołowej lub ekologicznej, narkomanii, sieroctwa, a także z powodu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.
1. Na realizację świadczeń z pomocy społecznej województwa warmińsko-mazurskiego w latach 1999 – 2003 przeznaczono łącznie kwotę 747.405.199 zł, przy czym

201.213.794 zł z budżetu gmin (w ramach zadań własnych gmin), a 546.191.405 zł w ramach zadań zleconych.

2. Podstawy prawne

Podstawy prawne regulujące system pomocy społecznej w Polsce zawarte są w następujących aktach prawnych:

Ustawa o pomocy społecznej. Warunki prawne i organizację systemu pomocy społecznej określa Ustawa z 12. 03. 2004r. O pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 nr 64 poz. 593). Ustawa o pomocy społecznej określa: zadania w zakresie pomocy społecznej; rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania; organizację pomocy społecznej; zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 228 poz.2 z 2003r.) regulująca nowy system pozaubezpieczeniowych świadczeń społecznych, finansowanych w całości ze środków budżetu państwa, całkowicie odrębny od systemu pomocy społecznej. Zamiast tak jak dotychczas szeregu różnych, niezależnych od siebie świadczeń ustawa ta wprowadza tylko jeden zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, które zastępują obecne zasiłki i świadczenia (np. zasiłek wychowawczy, świadczenie z funduszu alimentacyjnego, jednorazowy zasiłek macierzyński z pomocy społecznej, gwarantowany zasiłek okresowy).

Ustawa o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003r. Nr 122. poz 1143). Ustawa o zatrudnieniu socjalnym stwarza szansę na powrót do społeczeństwa osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego. Ustawa ma zastosowanie przede wszystkim do osób, które nie posiadają własnych dochodów, a w szczególności osób bezdomnych w procesie wychodzenia z bezdomności, osób uzależnionych od alkoholu w procesie leczenia, osób uzależnionych od narkotyków w procesie leczenia, osób chorych psychicznie, długotrwale bezrobotnych, byłych więźniów oraz uchodźców. Drugą formą pomocy przewidzianą w ustawie jest wsparcie zatrudnienia osób, które uległy wykluczeniu społecznemu.

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994r. Nr 111, poz 535, z późn. zm.). Według ustawy ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Ustawa przewiduje, że w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorzady zawodowe, Kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Ustawa o pożytku publicznym i wolontariacie (Dz. U. nr 96 poz.873 z 2003r.). Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest aktem prawnym, wprowadzającym kompleksowe rozwiązania dotyczące podstawowych dziedzin działalności organizacji pozarządowych w Polsce. Obszary, które reguluje ustawa to: prowadzenie działalności pożytku publicznego (działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego), uzyskiwanie przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego oraz konsekwencje z tym związane (warunki uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego), nadzór nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego, wolontariat.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r., nowelizowana dnia 28 marca 2003 r. (Dz. U. z 1984r. Nr 35, poz 230, z późn. zm.). Rozwiązywanie problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowana na poziomie samorządów gmin, które na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskały kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Ustawodawca w art. 4 ust 1 stanowi: „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań gminy”.

Ustawa o promocji zatrudnienia i rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001). Ustawa określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej są realizowane przez instytucje rynku pracy działające w celu: pełnego i produktywnego zatrudnienia; rozwoju zasobów ludzkich; osiągnięcia wysokiej jakości pracy; wzmacniania integracji oraz solidarności społecznej.

**III. ANALIZA PROBLEMÓW W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W MIEŚCIE
NOWE MIASTO LUBAWSKIE**

Identyfikacji głównych obszarów problemowych w sferze pomocy społecznej w mieście Nowe Miasto Lubawskie dokonano metodą MAPS (metoda aktywnego planowania strategicznego) na spotkaniu zespołu problemowego w maju 2005 roku. Dokonując kolejnych przybliżeń, na zasadzie konsensusu, wyodrębniono cztery główne obszary problemowe (zestawienie w załączeniu). Opracowanie strategii ich rozwiązań powinno wydatnie zwiększać efektywność pomocy społecznej w mieście.

Dla poszczególnych problemów wyodrębniono priorytety, za które uznano główne źródła (przyczyny) tworzące te problemy. Powinno to ułatwić sformułowanie celów strategicznych dla poszczególnych obszarów problemowych a następnie pomocy społecznej jako całości. Formułowanie tych celów było poprzedzone analizą możliwości oraz ograniczeń istniejących w samym systemie pomocy społecznej jak i poza nim. Analizy dokonają zespoły robocze z udziałem specjalistów powinno dać pełny, rzeczywisty obraz warunków realizacji strategii i formułowania programów operacyjnych.

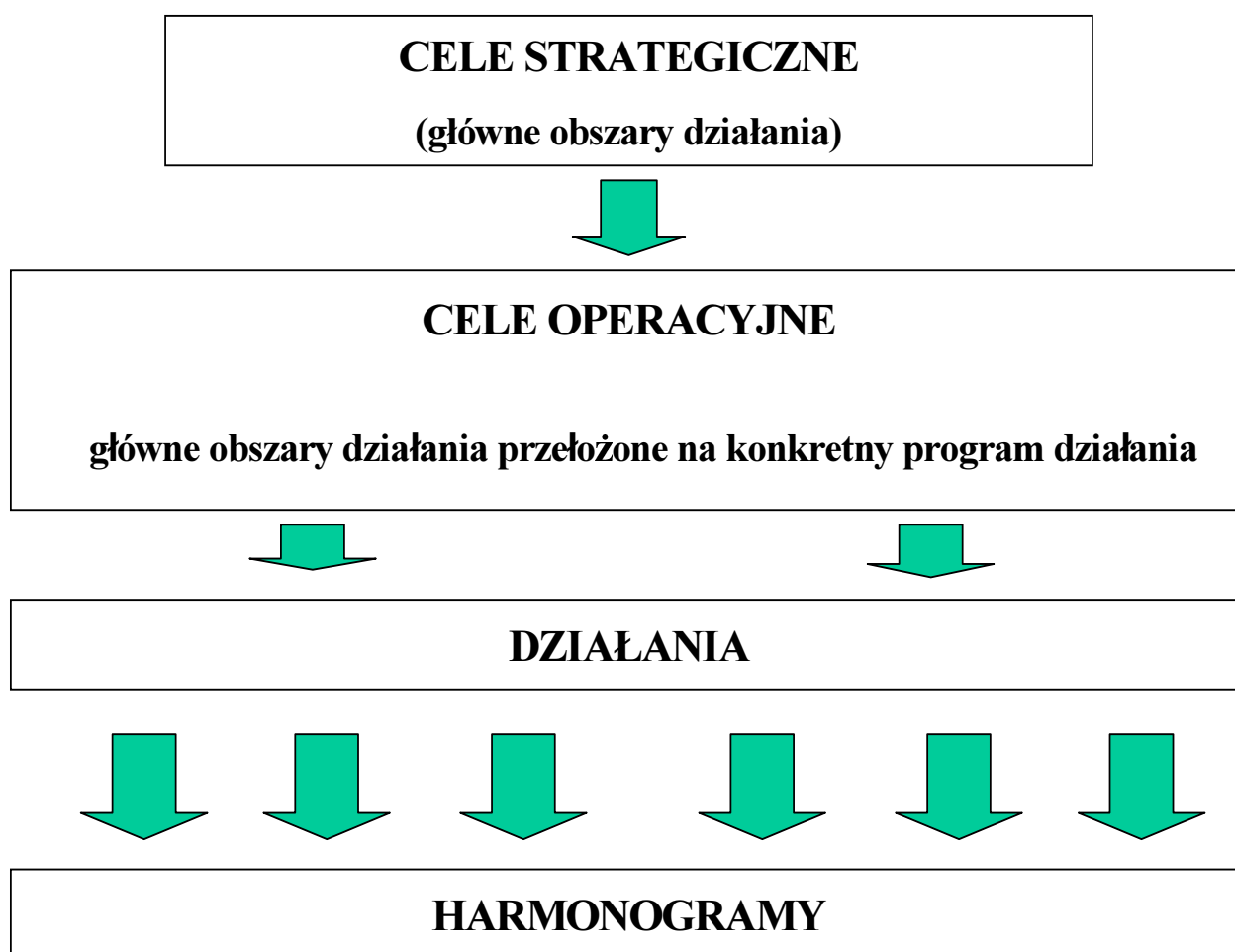
Z przyjętych obszarów problemowych w zakresie pomocy społecznej w gminie miejskie Nowe Miasto Lubawskie wynikają działania w następujących sferach:

- Niewydolność rodziny w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
- Grupy zagrożone wykluczeniem.
- Długotrwałe bezrobocie – wykluczenie społeczne.
- Patologie społeczne.

IV. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Głównym celem w zakresie polityki społecznej w mieście Nowe Miasto Lubawskie na lata 2005-2015 jest przeciwdziałanie wykluczeniu osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Schemat planowania strategicznego zawarty w Strategii

PROBLEMY / CELE / DZIAŁANIA

OBSZAR PROBLEMOWY

Niewydolność rodziny w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

PROBLEMY

Rodziny niewydolne wychowawczo

Brak zainteresowania problemami szkolnymi dzieci

Brak skuteczności w zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży

Aktywizacja organizacji pozarządowych

Poprawa warunków życia rodzinom problemowym

Wzrost świadomości rodziców w zakresie problemów szkolnych dzieci

. Zwiększenie ofert zagospodarowujących czas wolny dzieci i młodzieży

Zwiększenie skuteczności działań organizacji pozarządowych

CEL STRATEGICZNY 1

Usprawnienie funkcjonowania rodziny w społeczności lokalnej

CEL OPERACYJNY 1.1

Poprawa warunków życia rodzinom problemowym

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
1.1.1	Pedagogizacja rodziców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,	Liczba spotkań; Liczba uczestników	Szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
1.1.2	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gmina, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba wdrożonych projektów, Liczba zaangażowanych instytucji, Liczba udzielonych porad, Liczba beneficjentów	Gmina, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
1.1.3	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Gmina, Świetlice środowiskowe, Nowomiejski Dom Kultury	Liczba wdrożonych projektów, Liczba zaangażowanych instytucji	Szkoły, Gmina, Świetlice środowiskowe, Nowomiejski Dom Kultury
1.1.4	Utworzenie stanowiska „pedagoga ulicy”	Do roku 2006	Gmina,	Liczba zatrudnionych	Gmina,
1.1.5	Utworzenie świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych	Do roku 2010	Gmina, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów	Liczba utworzonych świetlic	Gmina, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów
1.1.6	Wspieranie funkcjonowania świetlic środowiskowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gmina, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba wspartych świetlic Wartość zakupionego wyposażenia	Gmina, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
1.1.7	Powstanie grup interdyscyplinarnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Sąd, Policja, Straż miejska, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia, Kościoły	Liczba zorganizowanych grup	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Sąd, Policja, Straż miejska, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia, Kościoły
1.1.8	Wspieranie funkcjonowania hostelu dla rodzin niewydolnych wychowawczo	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gmina, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Wartość zakupionego wyposażenia Liczba beneficjentów	Gmina, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO LUBAWSKIE

1.1.9	Utworzenie mieszkań chronionych	Do roku 2015	Gmina	Liczba utworzonych mieszkań Liczba beneficjentów	Gmina
1.1.10	Rozwijanie doraźnych form wsparcia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Sąd, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów Alkoholowych, CARITAS, Bank Żywności, Polski Komitet Pomocy Społecznej	Liczba wdrożonych projektów, Liczba zaangażowanych instytucji, Liczba beneficjentów	Szkoły, Sąd, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów Alkoholowych, CARITAS, Bank Żywności, Polski Komitet Pomocy Społecznej
1.1.11	Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Liczba przygotowanych programów, Liczba zrealizowanych projektów, Liczba uczestników	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze

CEL OPERACYJNY 1.2

Wzrost świadomości rodziców w zakresie problemów szkolnych dzieci

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.1.1	Pedagogizacja rodziców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze, Kościoły	Liczba spotkań; Liczba przeszkolonych osób	Szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze, Kościoły
2.1.2	Zwiększenie wizyt w domach oraz diagnozowanie środowiska lokalnego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Kościoły Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Kuratorzy Sądowi, Policja	Liczba przeprowadzonych wizyt, Liczba przygotowanych diagnoz	Szkoły, Kościoły Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Kuratorzy Sądowi, Policja
2.1.3	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Służba Zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Policja	Liczba wdrożonych projektów, Liczba zaangażowanych instytucji, Liczba udzielonych porad, Liczba beneficjentów	Służba Zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Policja
2.1.4	Organizowanie spotkań z przedstawicielami sądu i policji (odnośnie odpowiedzialności za wychowanka)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Liczba zorganizowanych spotkań, Liczba uczestników	Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze
2.1.5	Organizowanie imprez kulturalno-rozrywkowych o charakterze integracyjnym	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Przedszkole, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	Liczba uczestników; Liczba imprez	Szkoły, Przedszkole, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia
2.1.6	Organizowanie warsztatów edukacyjnych dla rodziców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe,	Liczba zorganizowanych warsztatów, Liczba uczestników	Szkoły, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe,

CEL OPERACYJNY 1.3

Zwiększenie ofert zagospodarowujących czas wolny dzieci i młodzieży

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
1.3.1	Wzrost zajęć w ramach kół zainteresowań	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Liczba oraz rodzaj zajęć w ramach kółek zainteresowań, Liczba uczestników	Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze
1.3.2	Tworzenie miejsc do gier i zabaw sportowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gmina, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów Alkoholowych,	Liczba utworzonych miejsc, Powierzchnia utworzonych miejsc	Gmina, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów Alkoholowych,
1.3.3	Wzrost oferty kulturalnej w ramach działalności Nowomiejskiego Domu Kultury	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Nowomiejski Dom Kultury, Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Gmina, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów Alkoholowych	Liczba oraz rodzaj zajęć Liczba uczestników, Liczba zrealizowanych projektów	Nowomiejski Dom Kultury, Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Gmina, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów Alkoholowych
1.3.4	Organizowanie nowych świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów Alkoholowych, Gmina, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba utworzonych świetlic	Szkoły, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów Alkoholowych, Gmina, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
1.3.5	Wspieranie funkcjonowania świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów, Alkoholowych, Gmina, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba wspartych świetlic Wartość zakupionego wyposażenia	Szkoły, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów, Alkoholowych, Gmina, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
1.3.6	Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe	Liczba przygotowanych programów, Liczba zrealizowanych projektów, Liczba uczestników	Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Miejska Komisja Rozwiązywana Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe
1.3.7	Inicjowanie powstawania oraz pomoc istniejącym grupom wsparcia dla młodzieży	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Gmina	Liczba zorganizowanych grup, Liczba wspólnych projektów	Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Gmina

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO LUBAWSKIE

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
1.3.8	Wspieranie idei wolontariatu	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Organizacje pozarządowe, Kościoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba aktywnych wolontariuszy, Liczba wdrożonych projektów	Szkoły, Organizacje pozarządowe, Kościoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

CEL OPERACYJNY 1.4

Zwiększenie skuteczności działań organizacji pozarządowych

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
1.4.1	Organizowanie szkoleń w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gmina	Liczba szkoleń; Liczba uczestników	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gmina
1.4.2	Utworzenie stanowiska specjalisty do sporządzania projektów i koordynacji ich realizacji	Do roku 2006	Gmina	Liczba utworzonych stanowisk	Gmina
1.4.3	Upowszechnianie informacji na temat funkcjonowania organizacji pozarządowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Gmina, Kościoły	Liczba wspólnych projektów	Organizacje pozarządowe, Gmina, Kościoły
1.4.4	Koordinowanie współpracy działalności organizacji pozarządowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Gmina, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Kościoły	Liczba wspólnych projektów, Liczba zaangażowanych instytucji	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Gmina, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Kościoły
1.4.5	Polepszenie przepływu informacji pomiędzy organizacjami pozarządowymi a szkołami i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Media,	Liczba wspólnych projektów, Liczba zaangażowanych instytucji	Szkoły, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Media,
1.4.6	Rozpropagowanie idei wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Media, Kościoły, Szkoły, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Wolontariatu	Liczba aktywnych wolontariuszy, Liczba wdrożonych projektów	Media, Kościoły, Szkoły, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Wolontariatu

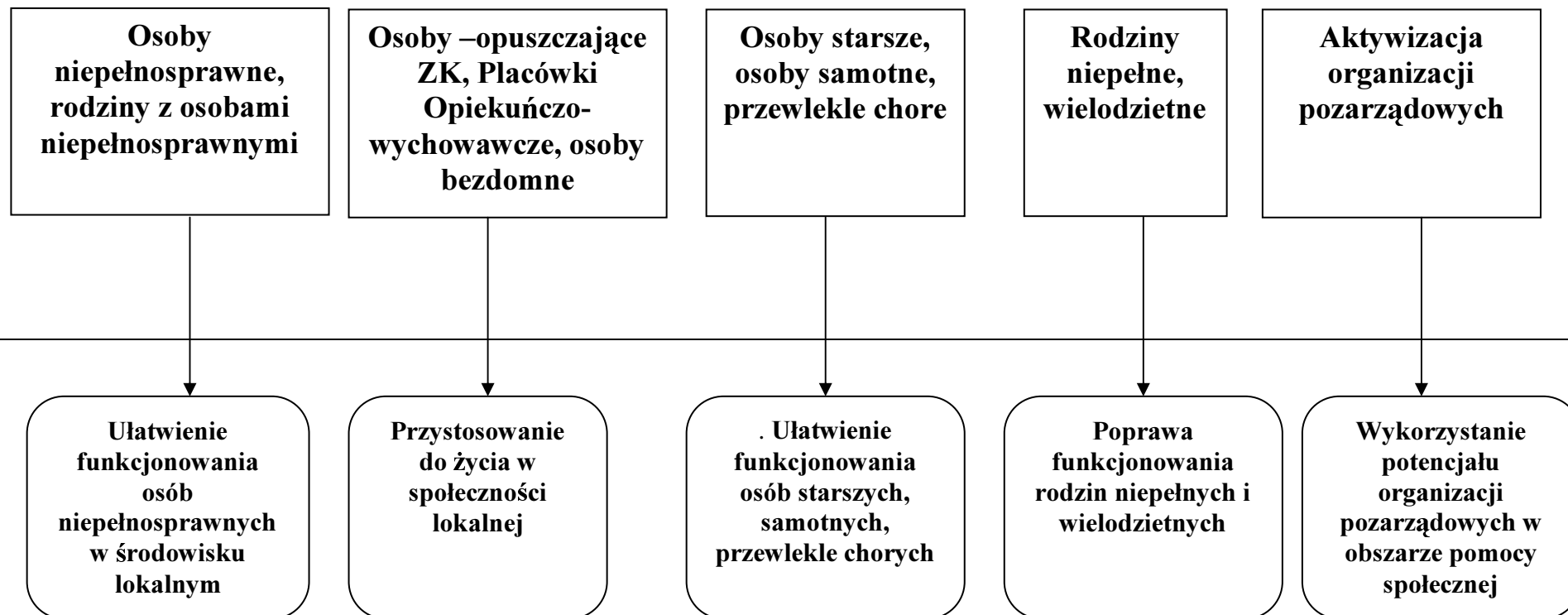

PROBLEMY / CELE / DZIAŁANIA

OBSZAR PROBLEMOWY

Grupy zagrożone wykluczeniem

PROBLEMY

CEL STRATEGICZNY 2

Wspomaganie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

CEL OPERACYJNY 2.1

Ułatwienie funkcjonowania osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.1.1	Likwidacja barier architektonicznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Lokalne podmioty gospodarcze oraz użyteczności publicznej	Liczba zrealizowanych projektów	Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Lokalne podmioty gospodarcze oraz użyteczności publicznej
2.1.2	Likwidacja barier komunikacyjnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,	Liczba zrealizowanych projektów	Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
2.1.3	Wspieranie osób niepełnosprawnych poprzez zaangażowanie wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Wolontariatu, Szkoły	Liczba wolontariuszy, Liczba wdrożonych projektów, Liczba beneficjentów	Powiatowe Centrum Wolontariatu, Szkoły
2.1.4	Organizowanie imprez kulturalno-rozrywkowych – angażowanie osób w organizacje	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Nowomiejski Dom Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba uczestników; Liczba imprez	Nowomiejski Dom Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
2.1.5	Szkolenia dla członków rodzin osób niepełnosprawnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Służba Zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba szkoleń, Liczba uczestników	Organizacje pozarządowe, Służba Zdrowia, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
2.1.6	Tworzenie systemu informacyjnego w zakresie możliwości uzyskania wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Środowiskowy Dom Samopomocy	Utworzenie systemu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Środowiskowy Dom Samopomocy
2.1.7	Pomoc w likwidacji barier w miejscu zamieszkania	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Lokalne podmioty gospodarcze oraz użyteczności publicznej	Liczba wspartych projektów	Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Lokalne podmioty gospodarcze oraz użyteczności publicznej
2.1.8	Wspieranie grup samopomocowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Środowiskowy Dom Samopomocy	Liczba grup Liczba świadczeniobiorców	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Środowiskowy Dom Samopomocy

CEL OPERACYJNY 2.2

Przystosowanie do życia w społeczności lokalnej

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.2.1	Utworzenie Klubu Integracji Społecznej	Do roku 2006	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Gmina	Liczba utworzonych klubów	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Gmina
2.2.2	Utworzenie Centrum Integracji Społecznej	Do roku 2015	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Gmina	Liczba utworzonych centrów	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Gmina
2.2.3	Inicjowanie tworzenia lokalnych grup wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Kościoły	Liczba utworzonych grup, Liczba uczestników	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Kościoły
2.2.4	Opracowanie i realizacja lokalnych programów wychodzenia z bezdomności	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Gmina, Zarządcy i właściciele Nieruchomości	Liczba przygotowanych programów, Liczba zrealizowanych projektów, Liczba beneficjentów	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Gmina, Zarządcy i właściciele Nieruchomości
2.2.5	Rozwijanie form współpracy z jednostkami funkcjonującymi w obszarze pomocy społecznej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Sąd, Policja, Zarządcy i właściciele nieruchomości, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba wspólnych projektów, Liczba zaangażowanych instytucji	Sąd, Policja, Zarządcy i właściciele nieruchomości, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2.2.6	Rozwijanie aktywnych form spędzania wolnego czasu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Nowomiejski Dom Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Inne organizacje pozarządowe	Liczba uczestników; Liczba imprez	Nowomiejski Dom Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Inne organizacje pozarządowe

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO LUBAWSKIE

2.2.7	Praca socjalna z osobami zagrożonymi eksmisją	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	Liczba beneficjentów, Liczba zaangażowanych osób, Liczba zaangażowanych instytucji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia
2.2.8	Pozyskiwanie pomocy żywnościowej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych, Bank Żywności, CARITAS	Liczba beneficjentów, Wartość pomocy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych, Bank Żywności, CARITAS
2.2.9	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Służba Zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Policja	Liczba wdrożonych projektów, Liczba zaangażowanych instytucji, Liczba udzielonych porad, Liczba beneficjentów	Służba Zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Policja

CEL OPERACYJNY 2.3

Ułatwienie funkcjonowania osób starszych, samotnych, przewlekle chorych

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.3.1	Rozwijanie usług środowiskowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Pielęgniarki środowiskowe, Lekarze rodzinni	Liczba oraz rodzaj świadczonych usług, Liczba beneficjentów	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Pielęgniarki środowiskowe, Lekarze rodzinni
2.3.2	Inicjowanie utworzenia dziennego domu pomocy	Do roku 2015	Gmina, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba utworzonych domów, Liczba miejsc	Gmina, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
2.3.3	Rozwijanie form współpracy z instytucjami świadczącymi pomoc osobom starszym, przewlekle chorym	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Hospicjum, Pielęgniarki środowiskowe, Organizacje pozarządowe	Liczba wdrożonych projektów, Liczba zaangażowanych instytucji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Hospicjum, Pielęgniarki środowiskowe, Organizacje pozarządowe
2.3.4	Wspieranie rozwoju wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Wolontariatu, Szkoły, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba aktywnych wolontariuszy, Liczba wdrożonych projektów	Powiatowe Centrum Wolontariatu, Szkoły, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2.3.5	Inicjowanie powstawania i wspieranie grup samopomocowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Kościoły, Organizacje pozarządowe	Liczba utworzonych grup Liczba uczestników,	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Kościoły, Organizacje pozarządowe
2.3.6	Organizowanie imprez kulturalnych i okolicznościowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Nowomiejski Dom Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Inne organizacje pozarządowe	Liczba uczestników; Liczba imprez	Nowomiejski Dom Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Inne organizacje pozarządowe
2.3.7	Inicjowanie powstawania rodzinnych domów pomocy społecznej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gmina, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba utworzonych domów, Liczba miejsc	Gmina, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY 2.4

Poprawa funkcjonowania rodzin niepełnych i wielodzietnych

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.4.1	Szkolenia pracowników pomocy społecznej w zakresie pracy z rodziną	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,	Liczba szkoleń Liczba przeszkolonych pracowników	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
2.4.2	Rozwój poradnictwa rodzinnego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	Liczba wdrożonych projektów, Liczba zaangażowanych instytucji, Liczba udzielonych porad, Liczba beneficjentów	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia
2.4.3	Rozwijanie form współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Świetlica NAZARET, Inne organizacje pozarządowe	Liczba wspólnych projektów, Liczba zaangażowanych instytucji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Świetlica NAZARET, Inne organizacje pozarządowe
2.4.4	Rozwój współpracy z sądami rodzinnymi i komornikami	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Kuratorzy Sądowi, Komornicy Sądowi, Sądy Rodzinne	Liczba wspólnych projektów, Liczba zaangażowanych instytucji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Kuratorzy Sądowi, Komornicy Sądowi, Sądy Rodzinne
2.4.5	Organizowanie czasu wolnego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Nowomiejski Dom Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Świetlica NAZARET, Inne organizacje pozarządowe,	Liczba uczestników; Liczba imprez	Nowomiejski Dom Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Świetlica NAZARET, Inne organizacje pozarządowe,

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO LUBAWSKIE

2.4.6	Organizowanie imprez kulturalno-rozrywkowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Nowomiejski Dom Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Świetlica NAZARET, Inne organizacje pozarządowe,	Liczba uczestników; Liczba imprez	Nowomiejski Dom Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Świetlica NAZARET, Inne organizacje pozarządowe,
2.4.7	Rozwijanie form współpracy przy organizacji wypoczynku w okresie wakacji letnich i ferii zimowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pożytku publicznego, Kuratorium Oświaty	Liczba zaangażowanych instytucji, Liczba uczestników; Liczba imprez	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pożytku publicznego, Kuratorium Oświaty
2.4.8	Współpraca z organizacjami oraz szkołą w zakresie kreowania pozytywnych wzorców rodziny	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Przedszkole Miejskie, Kościoły, Organizacje pozarządowe	Liczba zaangażowanych instytucji, Liczba uczestników, Liczba zrealizowanych projektów	Szkoły, Przedszkole Miejskie, Kościoły, Organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY 2.5

Wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych w obszarze pomocy społecznej

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.5.1	Organizowanie wspólnych spotkań na rzecz rozwoju współpracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba spotkań, Liczba opracowanych projektów	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
2.5.2	Wspólne diagnozowanie i rozwiązywanie problemów społecznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba opracowanych diagnoz Liczba zaangażowanych instytucji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
2.5.3	Rozwój wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Wolontariatu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe	Liczba aktywnych wolontariuszy, Liczba wdrożonych projektów	Powiatowe Centrum Wolontariatu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe
2.5.4	Współdziałania (pomoc) w pozyskiwaniu środków finansowych, zwłaszcza z funduszy Unii Europejskiej.	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gmina , Organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba zrealizowanych projektów	Gmina , Organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
2.5.5	Angażowanie wolontariuszy w prace Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i innych instytucji gminnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba aktywnych wolontariuszy Liczba wdrożonych projektów Liczba zaangażowanych instytucji	Szkoły, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
2.5.6	Propagowanie działań organizacji pozarządowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Kościoły, Media, Szkoły, Nowomiejski Dom Kultury,	Liczba wspartych projektów;	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Kościoły, Media, Szkoły, Nowomiejski Dom Kultury,
2.5.7	Promowanie w szkołach działalności organizacji pozarządowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Organizacje pozarządowe,	Liczba wspartych projektów	Szkoły, Organizacje pozarządowe,

PROBLEMY / CELE / DZIAŁANIA

OBSZAR PROBLEMOWY

Długotrwałe bezrobocie – wykluczenie społeczne

PROBLEMY

Młodzież do 25 roku życia

Długotrwałe bezrobotne, powyżej 24 msc bez pracy

Bezrobotni bez kwalifikacji i zawodowych

Bezrobocia osób niepełnosprawnych

Bezrobocie wśród osób powyżej 50 roku życia

Bezrobocie wśród kobiet

Ograniczenie bezrobocia wśród osób do 25 roku życia

Aktywizacja społeczno-zawodowe osób długotrwałe bezrobotnych

Podniesienie kwalifikacji zawodowych bezrobotnych

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Wspieranie osób powyżej 50 roku życia

Ograniczenie bezrobocia wśród kobiet

CEL STRATEGICZNY 3

Zapobieganie wykluczeniu społecznemu z tytułu długotrwałego bezrobocia

CEL OPERACYJNY 3.1

Ograniczenie bezrobocia wśród osób do 25 roku życia

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.1.1	Organizowanie szkoleń zawodowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, organizacje pozarządowe,	Liczba szkoleń Liczba uczestników	PUP, organizacje pozarządowe,
3.1.2	Pomoc w kontynuowaniu nauki	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, PUP, Urząd Miasta,	Liczba beneficjentów	MOPS, PUP, Urząd Miasta,
3.1.3	Promowanie zatrudnienia subsydiowanego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, GCI	Liczba beneficjentów	PUP, GCI
3.1.4	Promowanie możliwych usług rynku pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, PUP, GCI	Liczba beneficjentów	MOPS, PUP, GCI
3.1.5	Rozwój doradztwa zawodowego w gimnazjach	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Urząd Miasta	Liczba porad Liczba spotkań	Szkoły, Urząd Miasta
3.1.6	Informowanie o możliwym zatrudnieniu w krajach UE	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, GCI	Liczba beneficjentów	PUP, GCI

CEL OPERACYJNY 3.2**Aktywizacja społeczno-zawodowa osób długotrwale bezrobotnych****Działania**

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.2.1	Utworzenie Klubu Integracji Społecznej	2006	Urząd Miasta, MOPS, Organizacje pozarządowe	Powstanie Klubu	Urząd Miasta, MOPS, Organizacje pozarządowe
3.2.2	Utworzenie Centrum Integracji Społecznej	2015	Urząd Miasta, MOPS, Organizacje pozarządowe	Powstanie Centrum	Urząd Miasta, MOPS, Organizacje pozarządowe
3.2.3	Organizowanie „robót publicznych”	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, organizacje pozarządowe	Liczba beneficjentów	MOPS, organizacje pozarządowe
3.2.4	Współpraca z organizacjami działającymi na rynku pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, Urząd Miasta	Liczba wspólnych projektów	MOPS, Urząd Miasta
3.2.5	Promowanie zatrudnienia subsydiowanego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, GCI	Liczba beneficjentów	PUP, GCI
3.2.6	Organizowanie szkoleń zawodowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, organizacje pozarządowe	Liczba szkoleń Liczba uczestników	PUP, organizacje pozarządowe
3.2.7	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, PUP	Liczba porad Liczba beneficjentów	MOPS, PUP
3.2.8	Informowanie o możliwym zatrudnieniu w krajach UE	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, GCI	Liczba beneficjentów	PUP, GCI
3.2.9	Promowanie możliwych usług rynku pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, GCI	Liczba projektów	PUP, GCI
3.2.10	Wspieranie grup samopomocowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, MOPS, Urząd Miasta, Organizacje pozarządowe	Liczba grup Liczba uczestników	PUP, MOPS, Urząd Miasta, Organizacje pozarządowe
3.2.11	Promowanie przekwalifikowań zawodowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, GCI	Liczba beneficjentów	PUP, GCI

CEL OPERACYJNY 3.3

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.3.1	Organizowanie szkoleń zawodowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, Organizacje pozarządowe, GCI	Liczba szkoleń Liczba uczestników	PUP, Organizacje pozarządowe, GCI
3.3.2	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, MOPS, PCPR	Liczba porad Liczba beneficjentów	PUP, MOPS, PCPR
3.3.3	Wspieranie przedsiębiorstw w likwidacji barier architektonicznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PCPR, Urząd Miasta	Liczba wspartych przedsiębiorstw	PCPR, Urząd Miasta
3.3.4	Wspieranie utworzenie Zakładu aktywizacji zawodowej	Do roku 2015	Urząd Miasta, MOPS, organizacje pozarządowe, Starostwo Powiatowe	Powstanie Zakładu	Urząd Miasta, MOPS, organizacje pozarządowe, Starostwo Powiatowe
3.3.5	Udzielanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PCPR	Liczba udzielonych pożyczek	PCPR
3.3.6	Subsydiowanie zatrudnienia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, PFRON	Liczba beneficjentów	PUP, PFRON

CEL OPERACYJNY 3.4

Wspieranie osób powyżej 50 roku życia na rynku pracy

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.4.1	Organizowanie szkoleń zawodowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, Organizacje pozarządowe, GCI	Liczba szkoleń Liczba uczestników	PUP, Organizacje pozarządowe, GCI
3.4.2	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, PUP	Liczba porad Liczba beneficjentów	MOPS, PUP
3.4.3	Przyuczenie do zawodu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP, GCI	Liczba beneficjentów	PUP, GCI
3.4.4	Subsydiowanie zatrudnienia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PUP	Liczba beneficjentów	PUP

CEL OPERACYJNY 3.5

Ograniczenie bezrobocia wśród kobiet

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.5.1	Organizowanie szkoleń zawodowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	PUP, Organizacje pozarządowe, GCI	Liczba szkoleń Liczba uczestników	PUP, Organizacje pozarządowe, GCI
3.5.2	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, PUP	Liczba porad Liczba beneficjentów	MOPS, PUP
3.5.3	Przyuczenie do zawodu	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	PUP, GCI	Liczba beneficjentów	PUP, GCI
3.5.4	Subsydiowanie zatrudnienia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	PUP	Liczba beneficjentów	PUP
3.5.5	Wspieranie grup samopomocowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, PUP, Urząd Miasta, Organizacje pozarządowe	Liczba grup Liczba uczestników	MOPS, PUP, Urząd Miasta, Organizacje pozarządowe

PROBLEMY / CELE / DZIAŁANIA

OBSZAR PROBLEMOWY

Patologie społeczne

PROBLEMY

Alkoholizm

Przemoc w rodzinie

Narkomania

Agresja dzieci i młodzieży

Zmniejszenie skutków alkoholizmu

Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie

Zapobieganie zjawisku narkomani

Przeciwdziałanie zjawiska agresji dzieci i młodzieży

CEL STRATEGICZNY 4

Przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznych

CEL OPERACYJNY 4.1

Zmniejszenie skutków alkoholizmu

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
4.1.1	Opracowanie i wdrażanie programów profilaktycznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły, MOPS, Organizacje pozarządowe	liczba programów profilaktycznych; liczba beneficjentów	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły, MOPS, Organizacje pozarządowe
4.1.2	Wspieranie funkcjonowania instytucji i osób działających na rzecz pracy z osobami uzależnionymi i ich rodzinami	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS	liczba wspartych projektów	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS
4.1.3	Wspieranie funkcjonowania instytucji i osób działających na rzecz profilaktyki	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS	liczba wspartych projektów	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS
4.1.4.	Zaostrzenie kontroli w punktach sprzedaży alkoholu nieletnim	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska	Liczba przeprowadzonych kontroli	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska
4.1.5	Zaostrzenie kontroli w zakresie spożywania alkoholu w miejscach publicznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska	Liczba przeprowadzonych kontroli	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska
4.1.6	Rozwój poradnictwa specjalistycznego osób uzależnionych i ich rodzin	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba beneficjentów; Liczba porad	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4.1.7	Współpraca organizacji działających na rzecz przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska, Szkoły, Poradnie terapii uzależnień, Sąd	Liczba wspólnych projektów	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska, Szkoły, Poradnie terapii uzależnień, Sąd
4.1.8	Wspieranie powstawania i funkcjonowania grup wsparcia (grupy AA)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe	Liczba grup wsparcia Liczba uczestników	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe
4.1.9	Szkolenie osób działających na rzecz zjawiska alkoholizmu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS, Straż Miejska	Liczba uczestników Liczba szkoleń	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS, Straż Miejska

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO LUBAWSKIE

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
4.1.10	Prowadzenie w szkołach programów profilaktycznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły	Liczba programów Liczba uczestników	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły
4.1.11	Wspieranie organizacji imprez terapeutycznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS, Urząd Miasta	Liczba imprez Liczba uczestników	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS, Urząd Miasta

CEL OPERACYJNY 4.2

Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
4.2.1	Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla osób i rodzin	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS,	Liczba beneficjentów; Liczba porad	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły, MOPS, Organizacje pozarządowe
4.2.2	Powstanie punktu konsultacyjno-terapeutycznego	Do roku 2007	MOPS, Urząd Miasta	Powstanie punktu Liczba beneficjentów; Liczba porad	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS
4.2.3	Pedagogizacja rodziców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, MOPS, Organizacje pozarządowe	Liczba spotkań; Liczba uczestników	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS
4.2.4	Wspieranie organizacji działających na rzecz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, Urząd Miasta	Liczba wspartych projektów	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska
4.2.5	Utworzenie stanowiska „Pedagoga ulica”	Do roku 2006	MOPS, Urząd Miasta	zatrudnienie	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska
4.2.6	Utworzenie grupy interdyscyplinarnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, Policja, Straż Miejska, Sąd, Szkoły, Służba Zdrowia, Poradnia psychologiczno-pedagogiczna, PCPR	Powstanie grupy	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4.2.7	Wspieranie funkcjonowania hostelu dla ofiar przemocy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, Urząd Miasta	Liczba wspartych projektów	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska, Szkoły, Poradnie terapii uzależnień, Sąd
4.2.8	Szkolenie nauczycieli, wychowawców, pracowników pomocy społecznej, Straży Miejskiej oraz instytucji działających w zakresie problemu przemocy w rodzinie	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS, Straż Miejska, Urząd Miasta	Liczba szkoleń Liczba uczestników	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe
4.2.9	Opracowanie i wdrażanie programów profilaktycznych, w tym w szkołach	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły	Liczba programów Liczba uczestników	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE NOWE MIASTO LUBAWSKIE

4.2.10	Wspieranie świetlic środowiskowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS, Urząd Miasta	Liczba wspartych działań	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły
4.3.11	Utworzenie świetlicy socjoterapeutycznych	Do roku 2007	MOPS, Urząd Miasta, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba beneficjentów	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS, Urząd Miasta

CEL OPERACYJNY 4.3

Zapobieganie zjawisku narkomani

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
4.3.1	Utworzenie stanowiska „Pedagoga ulica”	Do roku 2006	MOPS, Urząd Miasta	zatrudnienie	MOPS, Urząd Miasta
4.3.2	Ograniczenie dostępności do narkotyków w szkołach: monitoring, identyfikatory itp.	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Miasta, Szkoły	Liczba projektów	Urząd Miasta, Szkoły
4.3.3	Rozwój zajęć pozalekcyjnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Urząd Miasta, organizacje pozarządowe	Liczba zajęć Liczba uczestników	Szkoły, Urząd Miasta, organizacje pozarządowe
4.3.4	Opracowanie i wdrażanie programów profilaktycznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba programów Liczba uczestników	Szkoły, MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4.3.5	Wspieranie funkcjonowania instytucji i osób działających na rzecz pracy z osobami uzależnionymi i ich rodzinami	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba wspartych projektów	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4.3.6	Wspieranie funkcjonowania instytucji i osób działających na rzecz profilaktyki	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba wspartych projektów	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4.3.7	Szkolenie nauczycieli, wychowawców, pracowników pomocy społecznej, Straży Miejskiej oraz instytucji działających w zakresie problemu narkomanii	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS, Straż Miejska, Urząd Miasta	Liczba szkoleń Liczba uczestników	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS, Straż Miejska, Urząd Miasta
4.3.8	Pedagogizacja rodziców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, MOPS, Organizacje pozarządowe	Liczba spotkań; Liczba uczestników	Szkoły, MOPS, Organizacje pozarządowe
4.3.9	Wyposażenie szkół, Straży Miejskiej w testery do wykrywania narkotyków	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Miasta	Liczba testerów	Urząd Miasta

CEL OPERACYJNY 4.4

Przeciwdziałanie zjawisku agresji dzieci i młodzieży

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
4.4.1	Opracowanie i wdrażanie programów profilaktycznych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba projektów Liczba beneficjentów	Szkoły, MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4.4.2	Pedagogizacja rodziców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, MOPS, Organizacje pozarządowe	Liczba spotkań; Liczba uczestników	Szkoły, MOPS, Organizacje pozarządowe
4.4.3	Rozwój zajęć pozalekcyjnych w szkołach	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, MOPS, Organizacje pozarządowe	Liczba uczestników	Szkoły, MOPS, Organizacje pozarządowe
4.4.4	Szkolenie nauczycieli, wychowawców, pracowników pomocy społecznej, Straży Miejskiej oraz instytucji działających w zakresie problemu agresji dzieci i młodzieży	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS, Straż Miejska, Urząd Miasta	Liczba szkoleń Liczba uczestników	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS, Straż Miejska, Urząd Miasta
4.4.5	Rozwój poradnictwa specjalistycznego – warsztaty profilaktyczno-edukacyjne	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS,	Liczba beneficjentów; Liczba porad	MOPS,
4.4.6	Wspieranie działań instytucji działających na rzecz zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba wspartych projektów	Szkoły, MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4.4.7	Współpraca organizacji działających na rzecz przeciwdziałaniu agresji	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba wspólnych projektów	MOPS, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

V. ZGODNOŚCI STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI

Opracowując Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie miejskiej Nowe Miasto Lubawskie opierano się na dokumentach strategicznych mających w zakresie działania cele lub działania zbieżne z opracowanym dokumentem. Są nimi:

1. Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007- 2013 projekt

2. Program Rozwoju Regionalnego Województwa warmińsko – Mazurskiego Na lata 2004-2006

3. Wojewódzki Program Polityki Prorodzinnej na lata 2004 2007

4. Program Współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz rozwiązywania problemów uzależnień na lata 2004 2008.

5. Wojewódzki program wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych na lata 2004 2007.

6. Wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w województwie warmińsko-mazurskim. Na lata 2004 2007.

7. Strategia polityki społecznej województwa warmińsko mazurskiego do 2015 r.

Wdrażana jest ona poprzez:

- 1) Wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w województwie warmińsko mazurskim na lata 2004 – 2007, przyjęty uchwałą Nr XV/207/03 z dnia 30 grudnia 2003 r.
- 2) Wojewódzki program wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych na lata 2004 – 2007, przyjęty uchwałą Nr XVI/221/04 z dnia 3 lutego 2004 r.
- 3) Wojewódzki program współpracy Samorządu Województwa Warmińsko–Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz rozwiązywania problemów

uzależnień na lata 2004 – 2008, przyjęty uchwałą Nr XV/210/03 z dnia 30 grudnia 2003 r.

- 4) Wojewódzki program polityki prorodzinnej na lata 2004 – 2007, przyjęty uchwałą Nr XV/221/03 z dnia 30 grudnia 2003 r.
- 5) Program opieki nad rodziną i dzieckiem oraz utworzenia poradnictwa specjalistycznego w województwie warmińsko-mazurskim na lata 2002 – 2005, przyjęty uchwałą Nr XXXV/531/02 z dnia 23 kwietnia 2002 r.
- 6) Poprawa szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze środowisk wiejskich województwa warmińsko mazurskiego w latach 2000 2005, przyjęty uchwałą Nr XIV/227/00 z dnia 14 marca 2000 r.
- 7) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii w województwie warmińsko-mazurskim na lata 2000 – 2004, przyjęty uchwałą Nr XIV/224/00 z dnia 14 marca 2000 r.

8. Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski - projekt³

9. Sektorowy Program Operacyjny Rozwoju Zasobów Ludzkich

---

³ Na podstawie http://www.barka.org.pl/strategia_wykluczenia.htm

VI. MONITORING STRATEGII

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów strategicznych i realizacji programów operacyjnych wynikających z następnych faz programowania rozwoju. Monitoring realizacji strategii umożliwia: obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiających aktualną identyfikację problemów w ich realizacji; ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację; weryfikację zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków; kontrolę postępu prac związanych z realizacją działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2015 w zakresie problematyki społecznej, wymagającym okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i w samym społeczeństwie. Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie przez Radę Miejską kończy pierwszy etap planowania. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględniania w strategii.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych wymaga corocznej aktualizacji. Aktualizacja ta zostanie przeprowadzona przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z udziałem członków grup roboczych, którzy uczestniczyli w jej tworzeniu. Grupa ta może być poszerzona o nowe osoby wg uznania Kierownika MOPS.

Podstawą skutecznego wdrożenia strategii jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno gospodarczych zachodzących na terenie gminy. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji strategii są wyznaczone działania. Obowiązek monitorowania realizacji działania posiada MOPS. Terminy dokonywania pomiarów stopnia realizacji działań określa Burmistrz Miasta. Monitoring wybranych bądź wszystkich działań, powinien być dokonywany zawsze w sytuacji wprowadzenia nowych zadań do strategii oraz w każdym przypadku dokonania aktualizacji strategii.

Obliczenia i dane określone miernikami celów operacyjnych przygotowuje i przedstawia Radzie Miejskiej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Tabela do prezentacji realizacji poszczególnych działań strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie miejskiej Nowe Miasto Lubawskie.

Cele operacyjne	Działania	Mierniki / Wskaźniki	Rok				Źródło informacji
			2005				

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zidentyfikowane cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w mieście Nowe Miasto Lubawskie wymagają odpowiednich źródeł finansowania. Źródła te można podzielić na cztery grupy:

1. Pierwszą grupę stanowią środki finansowe pochodzące z budżetu gminy w zakresie finansowania zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej oraz w innych obszarach ujętych w strategii.
2. Środki pochodzące z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową.
3. Środki finansowe pochodzące ze źródeł organizacji pozarządowych. Pozyskiwaniem tych środków powinny się zająć podmioty funkcjonujące na terenie gminy, w tym między innymi: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Szkoły, organizacje pozarządowe.
4. Europejski Fundusz Społeczny (EFS) poprzez działania zapisane w Sektorowym Programie Operacyjnym Rozwój Zasobów Ludzkich oraz Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego.
5. Środki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.